

Projekt z dnia 2 czerwca 2010 r.

MINISTERSTWO ŚRODOWISKA

ZAŁOŻENIA

DO PROJEKTU USTAWY O NIEKTÓRYCH FLUOROWANYCH GAZACH CIEPLARNIANYCH

Warszawa, maj 2010 r.

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	4
1.1. Aktualny stan stosunków społecznych w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa.....	4
1.2. Aktualny stan prawny w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa	4
1.3. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy.....	5
1.4. Możliwość podjęcia środków alternatywnych w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy....	6
1.5. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana ustawa	6
1.6. Przewidywane skutki finansowe uchwalenia projektowanej ustawy i źródła ich pokrycia.....	6
2. PROPOZYCJE ROZSTRZYGNIEĆ.....	7
2.1. Przepisy ogólne.....	7
2.1.1. Zakres przedmiotowy ustawy.....	7
2.1.2. Zakres podmiotowy ustawy.....	7
2.1.3. Objaśnienie podstawowych określeń użytych w projektowanej ustawie	7
2.1.4. Operator	8
2.1.5. Pozostałe przepisy ogólne.....	10
2.2. Obowiązek prowadzenia przez operatorów urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej dokumentacji.	10
2.3. Wspecjalizowana jednostka	12
2.4. Centralny Rejestr Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej.....	13
2.5. Certyfikaty.....	14
2.5.1. Certyfikaty dla personelu.....	15
2.5.1.1. Warunki uzyskiwania certyfikatów dla personelu	15
2.5.1.2. Jednostki certyfikujące personel, jednostki oceniające personel oraz podmioty prowadzące szkolenia dla personelu	15
2.5.1.3. Przepisy upoważniające	18
2.5.2. Certyfikaty tymczasowe dla personelu	19
2.5.3. Certyfikaty dla przedsiębiorstw (przedsiębiorców).....	19
2.5.3.1. Warunki uzyskiwania certyfikatów dla przedsiębiorstw (przedsiębiorców)	20
2.5.3.2. Zasady udzielania certyfikatów tymczasowych dla przedsiębiorstw (przedsiębiorców)	20
2.6. Obowiązki podmiotów prowadzących działalność związaną z systemami klimatyzacji samochodowej, zawierającymi fluorowane gazy cieplarniane oraz zasady prowadzenia szkoleń w zakresie odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z takich systemów	21
2.7. Ewidencja fluorowanych gazów cieplarnianych.....	22
2.8. Opłata za fluorowane gazy cieplarniane.....	23
2.9. Organy właściwe w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych.....	24
2.10. Nadzór i kontrola.....	25
2.11. Kary pieniężne	26
2.12. Zakres spraw, które powinny być przedmiotem aktów wykonawczych wraz z określeniem organów właściwych do ich wydania	28
2.13. Przepisy przejściowe	28
2.14. Zmiany w przepisach obowiązujących	28
2.15. Termin wejścia w życie projektowanej ustawy.....	28

3. OCENA SKUTKÓW REGULACJI	28
3.1. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana ustawa	28
3.2. Konsultacje	29
3.3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.	30
3.3.1. Administracja publiczna.....	30
3.3.2. Wyspecjalizowana jednostka.....	30
3.3.2.1. Koszty utworzenia centralnych systemów gromadzenia danych.....	30
3.3.2.2. Koszty obsługi centralnych systemów gromadzenia danych oraz analizy zgromadzonych danych.....	31
3.3.2.3. Koszty związane z realizacją bieżących zaleceń UE w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych.....	31
3.3.3. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.....	31
3.4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy	32
3.5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw	32
3.6. Wpływ regulacji na sytuację gospodarczą i rozwój regionalny	32
3.7. Wpływ na środowisko	33

1. Wprowadzenie

1.1. Aktualny stan stosunków społecznych w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa

Fluorowane gazy cieplarniane są powszechnie wykorzystywane w Polsce w ilości rzędu 3000 ton na rok w następujących zastosowaniach:

- 1) jako czynniki chłodnicze w urządzeniach chłodniczych, klimatyzacyjnych i pompach ciepła, zarówno stacjonarnych (znajdujących się w centrach handlowych, sklepach, zakładach przemysłowych, magazynach, szkołach, szpitalach i wielu innych budynkach użyteczności publicznej), jak i ruchomych (znajdujących się w różnego rodzaju pojazdach i innych środkach transportu),
- 2) jako czynniki spieniające do wytwarzania pianek, zwłaszcza poliuretanowych, oraz półproduktów do tych pianek,
- 3) jako czynniki gaśnicze w systemach ochrony przeciwpożarowej i gaśnicach,
- 4) jako gazy pędne w aerozolach i sprayach,
- 5) jako gaz izolujący w rozdzielnicach wysokiego napięcia (tylko heksafluorek siarki – SF₆),
- 6) jako rozpuszczalniki,
- 7) jako gazy izolujące w przetwórstwie magnezu i jego stopów.

Ponadto, niektóre spośród fluorowanych gazów cieplarnianych objętych przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 842/2006 z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (Dz. U. UE L 161 z 14.06.2006, str. 1-1), tj. HFC - wodorofluorowęglowodory, PFC - perfluorowęglowodory i SF₆ – heksafluorek siarki, mają wyjątkowo wysoki współczynnik ocieplenia globalnego (z reguły kilka tysięcy lub w niektórych przypadkach nawet ponad dwadzieścia tysięcy razy większy niż CO₂), co powoduje, że ich emisja powinna być ściśle kontrolowana, a wykorzystywanie ściśle monitorowane.

W sektorach: pianek, chłodnictwa i klimatyzacji oraz rozpuszczalników fluorowane gazy cieplarniane zastąpiły całkowicie lub częściowo substancje kontrolowane objęte rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE L 286 z 31.10.2009, str. 1).

Oznacza to, że przepisami projektowanej ustawy objęta będzie ogromna liczba podmiotów prowadzących działalność w różnych sektorach gospodarki. Ocena skali oddziaływania projektowanej ustawy na te podmioty przedstawiona zostanie w punkcie 3.1 (Ocena Skutków Regulacji).

1.2. Aktualny stan prawny w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa

Obecnie krajowy system prawny nie zawiera regulacji w zakresie postępowania z fluorowanymi gazami cieplarnianymi.

Natomiast obowiązujące prawo Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych obejmuje następujące regulacje:

- 1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 842/2006 z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (Dz. U. UE L 161 z 14.06.2006, str. 1-1);
- 2) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1493/2007 z dnia 17 grudnia 2007 r. określające, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, format sprawozdań, które mają być składane przez producentów, importerów i eksporterów niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (Dz. U. UE L 332 z 18.12.2007, str. 7-24);
- 3) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1494/2007 z dnia 17 grudnia 2007 r. określające, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, formę etykiet oraz dodatkowe wymogi dotyczące etykietowania produktów i urządzeń zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane (Dz. U. UE L 332 z 18.12.2007, str. 25-26);
- 4) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1497/2007 z dnia 18 grudnia 2007 r. ustanawiające zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady standardowe wymogi w zakresie kontroli szczelności w odniesieniu do stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane (Dz. U. UE L 333 z 19.12.2007, str. 4-5);
- 5) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1516/2007 z dnia 19 grudnia 2007 r. ustanawiające, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady standardowe wymogi w zakresie kontroli szczelności w odniesieniu do stacjonarnych urządzeń chłodniczych

- i klimatyzacyjnych oraz pomp ciepła zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane (Dz. U. UE L 335 z 20.12.2007, str. 10-12);
- 6) rozporządzenie Komisji (WE) nr 303/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiające, na mocy rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, minimalne wymagania i warunki dotyczące wzajemnego uznawania certyfikacji przedsiębiorstw i personelu w odniesieniu do stacjonarnych urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła zawierających fluorowane gazy cieplarniane (Dz. U. UE L 92 z 3.4.2008, str. 3 -11);
  - 7) rozporządzenie Komisji (WE) nr 304/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiające, na mocy rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, minimalne wymagania i warunki dotyczące wzajemnego uznawania certyfikacji przedsiębiorstw i personelu w odniesieniu do stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane (Dz. U. UE L 92 z 3.4.2008, str.12-16);
  - 8) rozporządzenie Komisji (WE) nr 305/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiające, na mocy rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, minimalne wymagania i warunki dotyczące wzajemnego uznawania certyfikacji personelu dokonującego odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z rozdzielnic wysokiego napięcia (Dz. U. UE L. 92 z 3.4.2008, str. 17-20);
  - 9) rozporządzenie Komisji (WE) nr 306/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiające na mocy rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady minimalne wymagania i warunki wzajemnego uznawania certyfikacji personelu dokonującego odzysku rozpuszczalników na bazie fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń (Dz. U. UE L. 92 z 3.4.2008, str. 21-24);
  - 10) rozporządzenie Komisji (WE) nr 307/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. ustanawiające na mocy rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady minimalne wymagania w zakresie programów szkoleniowych oraz warunki wzajemnego uznawania zaświadczeń o odbytym szkoleniu dla personelu w odniesieniu do wykorzystywanych w niektórych pojazdach silnikowych systemów klimatyzacyjnych zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane (Dz. U. UE L 92 z 3.4.2008, str. 25-27);
  - 11) rozporządzenie Komisji (WE) nr 308/2008 z dnia 2 kwietnia 2008 r. określające, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady, formę powiadamiania o programach szkoleń i certyfikacji państw członkowskich (Dz. U. UE L 92 z 3.4.2008, str. 28-34);
  - 12) dyrektywę (WE) 40/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. dotyczącą emisji z systemów klimatyzacji w pojazdach silnikowych oraz zmieniającą dyrektywę Rady 70/156/EWG (Dz. U. UE L 161 , 14.06.2006, str. 12–18).

Należy ponadto zauważyć, że w najbliższej przyszłości planowana jest nowelizacja ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. 2004 nr 121, poz. 1263, z późn. zm.). Z uwagi na fakt, iż substancje zubożające warstwę ozonową są wykorzystywane w większości w tych samych zastosowaniach, co fluorowane gazy cieplarniane, w ramach wspomnianej nowelizacji przepisy ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową powinny zostać zharmonizowane z przepisami projektowanej ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych.

Efektym tego będzie uporządkowanie regulacji dotyczących produktów i urządzeń funkcjonujących z wykorzystaniem obu grup substancji i ułatwienie ograniczania emisji tych substancji. Należy podkreślić, że środowiska reprezentujące sektory gospodarcze, w których są wykorzystywane substancje zubożające warstwę ozonową i fluorowane gazy cieplarniane, w szczególności sektor chłodnictwa i klimatyzacji, zdecydowanie nalegają na możliwie szybką harmonizację przepisów krajowych w odniesieniu do obu tych rodzajów substancji.

Należy ponadto nadmienić, że w związku z odmienną specyfiką definiowanych pojęć w regulacjach unijnych dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową i niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych nie jest możliwe stworzenie wspólnej regulacji dla obu grup substancji.

1.3. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

Niniejsze założenia do projektu ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych mają na celu wykonanie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 842/2006 z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych oraz 10 rozporządzeń Komisji Europejskiej, będących przepisami wykonawczymi do wymienionego rozporządzenia, a także

transpozycję do krajowego porządku prawnego postanowień art. 6 ust. 3 dyrektywy (WE) nr 2006/40 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. dotyczącej emisji z systemów klimatyzacji w pojazdach silnikowych oraz zmieniającej dyrektywę Rady 70/156/EWG.

Zarówno rozporządzenie (WE) nr 842/2006, jak i rozporządzenia wykonawcze Komisji są stosowane bezpośrednio w państwach członkowskich UE. Pewne kwestie wymagają jednak uregulowania w przepisach krajowych, w szczególności w zakresie organów właściwych do wykonania przepisów wspólnotowych, sankcji za nieprzestrzeganie tych przepisów oraz określenia systemu gromadzenia i przekazywania przez określone podmioty danych niezbędnych do prowadzenia polityki umożliwiającej stosowanie tych przepisów na poziomie krajowym.

Niezbędne jest także wprowadzenie uregulowań umożliwiających monitorowanie i kontrolę wykonywania, a także ocenę przez organy administracji publicznej efektywności realizacji regulacji zarówno UE, jak i krajowych, dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych. Ustawa o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych wraz z przepisami wykonawczymi będzie stanowiła wykonanie i niezbędne uzupełnienie regulacji zawartej w rozporządzeniu (WE) nr 842/2006 i rozporządzeniach wykonawczych Komisji, wymienionych w punkcie 1.2 powyżej.

Natomiast, dyrektywa (WE) nr 2006/40 została skierowana do państw członkowskich i nie obowiązuje podmiotów działających w państwach członkowskich w sposób bezpośredni, musi więc zostać wdrożona do prawodawstwa państw członkowskich poprzez wprowadzenie odpowiednich przepisów krajowych. Przepisy tej dyrektywy objęte zakresem kompetencji Ministra Infrastruktury zostały już wprowadzone do prawa krajowego w formie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 5 lutego 2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie homologacji typu pojazdów samochodowych i przyczep (Dz. U. Nr 29, poz. 166), natomiast pozostaje do przetransponowania art. 6 ust. 3 tej dyrektywy objęty zakresem kompetencji Ministra Środowiska. Transpozycja tego przepisu będzie stanowiła element projektowanej ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych.

1.4. Możliwość podjęcia środków alternatywnych w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy

Brak jakiegokolwiek alternatywy wobec uchwalenia projektowanej ustawy. Polska, jako państwo członkowskie, jest zobowiązana zapewnić wykonanie regulacji unijnych wymienionych w punkcie 1.2 i w niezbędnym zakresie wprowadzić odpowiednie unormowania krajowe. Projektowana ustawa oraz odpowiednie akty wykonawcze będą regulować na szczeblu krajowym wszystkie dotychczas wprowadzane przez Komisję Europejską wymagania związane z postępowaniem w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych.

1.5. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana ustawa

Projektowana ustawa o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych dotyczyć będzie:

- 1) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych, a także z obrotem tymi gazami;
- 2) podmiotów użytkujących produkty, urządzenia i systemy zawierające te gazy;
- 3) podmiotów prowadzących szkolenia personelu, oceniających i certyfikujących personel, a także certyfikujących przedsiębiorstwa, oraz Polskiego Centrum Akredytacji;
- 4) marszałków województw pobierających opłaty za niektóre fluorowane gazy cieplarniane;
- 5) organów administracji rządowej;
- 6) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Instytutu Chemii Przemysłowej, jako wyspecjalizowanej jednostki.

1.6. Przewidywane skutki finansowe uchwalenia projektowanej ustawy i źródła ich pokrycia

Wejście w życie projektowanej regulacji spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa wynikające głównie z obciążeń administracyjnych. Wydatkowanie środków budżetowych będzie podyktowane koniecznością zapewnienia wzmocnienia kadrowego Inspekcji Ochrony Środowiska, utworzenia i obsługi

centralnych systemów gromadzenia danych i wykonywania opracowań i analiz danych gromadzonych w tych systemach. Należy podkreślić, że te obciążenia finansowe wynikają bezpośrednio z konieczności wykonania przepisów rozporządzenia (WE) 842/2006 i rozporządzeń wykonawczych Komisji.

Według danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska zapewnienie właściwej kontroli realizacji przepisów w przedmiotowym zakresie wymagało będzie zatrudnienia około 50 nowych pracowników - po jednym w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska, w każdym wojewódzkim inspektoracie ochrony środowiska oraz w delegaturach.

W projektowanej ustawie zostanie wyznaczona wyspecjalizowana jednostka upoważniona do gromadzenia danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych oraz do dokonywania analizy tych danych, jak również do prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów oraz do dokonywania analizy danych w nim zawartych. Jednostka ta będzie też realizować zadania związane z realizacją bieżących zaleceń UE w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych. Zakłada się, że koszty związane z tymi działaniami wyspecjalizowanej jednostki pokrywane będą ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Należy dodać, że w projektowanej ustawie przewiduje się wprowadzenie opłat, które będą stanowiły dodatkowe wpływy do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Skutki finansowe projektowanej ustawy przedstawiono szczegółowo w Ocenie Skutków Regulacji (OSR).

2. Propozycje rozstrzygnięć

2.1. Przepisy ogólne

2.1.1. Zakres przedmiotowy ustawy

Ustawa dotyczyć będzie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych, wymienionych w załączniku I do rozporządzenia (WE) 842/2006.

Projektowana ustawa regulować będzie:

- 1) obowiązki podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych, a także z obrotem tymi gazami, oraz obowiązki podmiotów użytkujących produkty, urządzenia i systemy zawierające te gazy;
- 2) zadania organów i jednostek właściwych w sprawach fluorowanych gazów cieplarnianych oraz postępowania z produktami, urządzeniami, systemami ochrony przeciwpożarowej i gaśnicami, a także systemami klimatyzacji samochodowej, zawierającymi te gazy;
- 3) sankcje za naruszenie przepisów dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych oraz produktów, urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic, jak też systemów klimatyzacji samochodowej, zawierających te gazy.

2.1.2. Zakres podmiotowy ustawy

Projektowana ustawa dotyczyć będzie:

- 1) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych, a także z obrotem tymi gazami;
- 2) podmiotów użytkujących produkty, urządzenia i systemy zawierające te gazy;
- 3) podmiotów prowadzących szkolenia personelu, oceniających i certyfikujących personel, a także certyfikujących przedsiębiorstwa, oraz Polskiego Centrum Akredytacji;
- 4) marszałków województw pobierających opłaty za niektóre fluorowane gazy cieplarniane;
- 5) organów administracji rządowej;
- 6) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Instytutu Chemii Przemysłowej, jako wyspecjalizowanej jednostki.

2.1.3. Objaśnienie podstawowych określeń użytych w projektowanej ustawie

W dziale dotyczącym przepisów ogólnych proponuje się zamieszczenie słowniczka pojęć używanych w projektowanej ustawie.

Proponuje się przyjąć, że ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) certyfikacie – rozumie się przez to dokument wydany przez akredytowaną jednostkę spełniającą wymagania określone w ustawie oraz rozporządzeniach Komisji wymienionych w pkt 1.2, potwierdzający, że osoba lub przedsiębiorca spełnia wymagania określone w ustawie oraz rozporządzeniach Komisji wymienionych w pkt. 1.2;
- 2) ilości fluorowanych gazów cieplarnianych zawartych w:
  - a) urządzeniach chłodniczych, klimatyzacyjnych i pompach ciepła – rozumie się przez to maksymalne napełnienie pojedynczego obiegu czynnika chłodniczego, określone w specyfikacji technicznej producenta danego urządzenia,
  - b) rozdzielnicach wysokiego napięcia – rozumie się przez to maksymalne napełnienie wyodrębnionego przedziału gazowego, określone w specyfikacji technicznej producenta danej rozdzielnicy,
  - c) urządzeniach zawierających rozpuszczalniki – rozumie się przez to maksymalne napełnienie całego zbiornika urządzenia, określone w specyfikacji technicznej producenta danego urządzenia,
  - d) systemach ochrony przeciwpożarowej – rozumie się przez to maksymalne napełnienie całego systemu ochrony przeciwpożarowej,
  - e) gaśnicach - rozumie się przez to maksymalne napełnienie gaśnicy, określone w specyfikacji technicznej producenta danej gaśnicy;
- 3) produkcie - rozumie się przez to wyrób niebędący urządzeniem, systemem klimatyzacji samochodowej, systemem ochrony przeciwpożarowej ani gaśnicą, zawierający fluorowane gazy cieplarniane;
- 4) ruchomym urządzeniu – rozumie się przez to urządzenie, które jest zwykle przemieszczane podczas eksploatacji, z wyłączeniem urządzeń stanowiących systemy klimatyzacji samochodowej;
- 5) ruchomym systemie ochrony przeciwpożarowej – rozumie się przez to system ochrony przeciwpożarowej, który jest zwykle przemieszczany podczas eksploatacji;
- 6) systemie klimatyzacji samochodowej – rozumie się przez to układ elementów zawierający fluorowany gaz cieplarniany, którego celem jest obniżenie temperatury i wilgotności powietrza w kabinie pasażerskiej pojazdu, umieszczony w pojeździe silnikowym kategorii M1 lub N1, w rozumieniu załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 października 2005r. w sprawie homologacji typu pojazdów samochodowych i przyczep (Dz. U. Nr 238, poz. 2010, z późn. zm.);
- 7) systemie ochrony przeciwpożarowej – rozumie się przez to system ochrony przeciwpożarowej określony w art. 1 rozporządzenia (WE) nr 1497/2007;
- 8) urządzeniu – rozumie się przez to każde, zawierające fluorowany gaz cieplarniany, stacjonarne, urządzenie chłodnicze, klimatyzacyjne i pompę ciepła, urządzenie będące rozdzielnicą wysokiego napięcia lub urządzenie zawierające rozpuszczalniki, z wyłączeniem systemów klimatyzacji samochodowej. W każdym przypadku, gdy w ustawie jest mowa o urządzeniu oznacza to również instalację rozumianą jako urządzenie podstawowe wraz z elementami towarzyszącymi, w szczególności zewnętrznymi obiegami fluorowanego gazu cieplarnianego, zaworami, złączkami, przyrządami pomiarowymi;
- 9) zakładzie – rozumie się przez to zakład w rozumieniu art. 3 pkt 48 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.).

Zakłada się, że regulacje dotyczące produktów, urządzeń, systemów klimatyzacji samochodowej, systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic zawierających fluorowane gazy cieplarniane będą miały zastosowanie także do produktów, urządzeń, systemów klimatyzacji samochodowej, systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic, zaprojektowanych tak, aby mogły zawierać fluorowane gazy cieplarniane.

2.1.4. Operator

Zgodnie z art. 2 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 przez operatora rozumie się osobę fizyczną lub prawną sprawującą faktyczną kontrolę nad technicznym działaniem urządzeń i systemów objętych tymże

rozporządzeniem. Państwo Członkowskie może jednak wskazać właściciela, jako podmiot odpowiedzialny za zobowiązania operatora.

Z uwagi na konieczność zapewnienia jednoznacznej identyfikacji operatora dla każdego urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, proponuje się wprowadzenie w projektowanej ustawie następujących rozwiązań:

- 1) Wskazanie, że sprawowanie przez operatora faktycznej kontroli nad technicznym działaniem urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej oznacza:
  - a) pełny dostęp do urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej umożliwiający nadzorowanie jego elementów i ich funkcjonowania oraz możliwość przekazania pełnego dostępu do urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej osobom trzecim;
  - b) codzienną kontrolę funkcjonowania lub działania urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, w tym podejmowanie decyzji o jego włączeniu lub wyłączeniu;
  - c) podejmowanie decyzji w sprawach finansowych i technicznych dotyczących modyfikacji urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, w szczególności wymiany poszczególnych elementów, zainstalowanie detektora wycieków, podejmowanie decyzji w sprawie modyfikacji ilości fluorowanych gazów cieplarnianych zawartych w urządzeniu lub systemie ochrony przeciwpożarowej oraz decyzji dotyczących kontroli, w tym kontroli szczelności, bądź naprawy urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej.

Wszystkie te elementy są potrzebne do tego, aby zostały wypełnione obowiązki nałożone na "operatorów" przez rozporządzenie (WE) nr 842/2006, czyli: zapobieganie wyciekom gazów; spowodowanie, w jak najkrótszym czasie, naprawy każdego wykrytego wycieku; spowodowanie, aby taka naprawa była prowadzona przez personel certyfikowany, zgodnie z harmonogramem określonym w art. 3 ust. 2 rozporządzenia; instalowanie systemów wykrywania wycieków; prowadzenie dokumentacji; spowodowanie, aby odzysk był dokonywany przez odpowiednio wykwalifikowany personel.

Powyższe przepisy, jak również niektóre inne rozwiązania proponowane do uregulowania w ustawie, zostały zaproponowane z uwzględnieniem dokumentu przygotowanego przez Komisję Europejską, zatytułowanego „Wskazówki i interpretacje Komisji Europejskiej dotyczące niektórych problemów wynikających z rozporządzenia (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych”, który zawiera wskazówki dla państw członkowskich odnośnie praktycznej interpretacji i wykonania na szczeblu krajowym przepisów rozporządzenia (WE) nr 842/2006 i rozporządzeń wykonawczych Komisji.

- 2) Wskazanie, że przepisy dotyczące operatora, stosuje się również do jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną. Wynika to ze specyfiki polskiego prawa, według którego osobami prawnymi nie są takie podmioty, jak: spółki cywilne, spółki osobowe, stowarzyszenia zwykłe, wspólnoty mieszkaniowe, państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, organy władzy publicznej, oddziały osób prawnych, a wszystkie w/w podmioty mogą pełnić rolę operatora.
- 3) Przyjęcie, że w przypadku braku możliwości ustalenia operatora, o którym mowa w art. 2 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, za zobowiązania operatora odpowiada właściciel urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej. Pomoże to w przypadkach trudności w ustaleniu, kto jest operatorem urządzenia lub systemu.

Ze względów praktycznych zakłada się, że operator może zlecić osobie trzeciej, w formie pisemnej umowy zlecenia, sprawowanie kontroli nad technicznym działaniem urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej. W takim przypadku odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków operatora przenosi się na osobę trzecią.

Osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną stanie się operatorem urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej w dniu dostarczenia tego urządzenia lub systemu na miejsce jego funkcjonowania, a w przypadku, gdy urządzenie lub system ochrony przeciwpożarowej wymaga instalacji - w dniu dostarczenia wszystkich elementów, które są niezbędne do ich prawidłowego funkcjonowania.

2.1.5. Pozostałe przepisy ogólne

Zakłada się ze przedsiębiorca będzie mógł przyjąć dostawę fluorowanych gazów cieplarnianych jeżeli zapewni, że dostawę taką będzie odbierała osoba posiadająca certyfikat dla personelu lub certyfikat tymczasowy dla personelu, odpowiedni do wykonywanych przez tę osobę czynności związanych z fluorowanymi gazami cieplarnianymi lub w przypadku przedsiębiorców oferujących usługi serwisowe i naprawcze systemów klimatyzacji samochodowej, osoba posiadająca zaświadczenie, o którym mowa w punkcie 2.6. Regulacja ta jest realizacją obowiązku jaki na państwa członkowskie nakłada art. 5 ust 4 rozporządzenia (WE) nr 842/2006.

Proponuje się także uregulowanie w projektowanej ustawie, w dziale dotyczącym przepisów ogólnych, że przepisy dotyczące odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych ze stacjonarnych urządzeń i stacjonarnych systemów ochrony przeciwpożarowej oraz przyjmowania dostaw fluorowanych gazów cieplarnianych stosuje się również do ruchomych urządzeń i ruchomych systemów ochrony przeciwpożarowej oraz do systemów klimatyzacji samochodowej. Wprawdzie większość przepisów rozporządzenia (WE) nr 842/2006 odnosi się wyłącznie do stacjonarnych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej, to jednak w art. 4 ust. 3 i 4 Rozporządzenia (WE) 842/2006, mówi się o odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych także z ruchomych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej przez odpowiednio wykwalifikowany personel, czyli personel posiadający odpowiednie certyfikaty.

Przyjmowanie dostaw fluorowanych gazów cieplarnianych związanych ze stosowaniem tych gazów w urządzeniach i systemach ruchomych możliwe będzie po uzyskaniu certyfikatu. Nałożenie tego obowiązku wynika z wykonania przepisów art. 5 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 w związku z art. 4 ust 3 rozporządzenia obejmującym także urządzenia i systemy ruchome. Brak takiego obowiązku, w kontekście całego rozporządzenia (WE) nr 842/2006, mógłby być interpretowany w ten sposób, że przyjmujący dostawy fluorowanych gazów cieplarnianych do stosowania w urządzeniach i systemach ruchomych nie musiałby posiadać certyfikatu.

W przepisach ogólnych projektowanej ustawy proponuje się również wprowadzenie przepisu, zgodnie z którym podmioty wprowadzające do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty, urządzenia, systemy ochrony przeciwpożarowej i gaśnice zawierające fluorowane gazy cieplarniane, a także pojemniki zawierające te gazy, są obowiązane do umieszczenia na nich sporządzonej w języku polskim etykiety zgodnie z wymaganiami zawartymi w art. 7 ust. 1 i 3 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 oraz art. 2 ust. 4 rozporządzenia Komisji nr 1494/2007. Taka regulacja jest konieczna, gdyż umożliwi identyfikację towarów zawierających fluorowane gazy cieplarniane wprowadzanych na terytorium Polski.

2.2. Obowiązek prowadzenia przez operatorów urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej dokumentacji.

Rozporządzenie (WE) nr 842/2006 oraz rozporządzenia Komisji wymienione w pkt 1.2 nakładają szereg obowiązków na podmioty prowadzące określoną działalność związaną z fluorowanymi gazami cieplarnianymi, w szczególności w zakresie kontroli wycieków, instalacji, konserwacji i serwisowania określonych urządzeń lub systemów, prowadzenia odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z określonych urządzeń lub systemów, wykorzystywania pojemników zawierających fluorowane gazy cieplarniane do celów transportu lub magazynowania.

Rozporządzenie (WE) nr 842/2006 w art. 3 ust 6 nakłada na operatorów urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych, pomp ciepła i systemów przeciwpożarowych zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych obowiązek prowadzenia dokumentacji.

Proponuje się, aby dokumentację, o której mowa powyżej, mieli obowiązek prowadzić nie tylko operatorzy urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych (co wynika bezpośrednio z rozporządzenia (WE) nr 842/2006), ale również operatorzy urządzeń będących rozdzielnicami wysokiego napięcia i zawierających rozpuszczalniki, zawierających te gazy w ilości 3 kg lub większej.

Takie rozwiązanie wydają się niezbędne dla zapewnienia pełnego monitorowania postępowania z fluorowanymi gazami cieplarnianymi, co pozwoli na uniknięcie niekontrolowanej emisji tych gazów do atmosfery. W przypadku rozdzielnic wysokiego napięcia oraz urządzeń zawierających rozpuszczalniki, zawarte w nich gazy cieplarniane mają wyjątkowo wysoki współczynnik ocieplenia globalnego (GWP) i postępowanie z tymi gazami powinno być monitorowane.

W przepisach krajowych należy określić sposób prowadzenia dokumentacji, o której mowa powyżej. Operatorzy będą obowiązani sporządzać i prowadzić dokumentację w formie Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, przy czym karty te miałyby postać dokumentu elektronicznego. Karty będą stanowiły element Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej (o którym mowa w punkcie 2.4) i sporządzane będą w terminie do 10 dni od dnia dostarczenia urządzenia lub systemu na miejsce jego funkcjonowania, a w przypadku, gdy urządzenie lub system wymaga zainstalowania, w terminie do 10 dni od dnia dostarczenia wszystkich elementów, które są niezbędne do jego prawidłowego funkcjonowania. W przypadku urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej, zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych, znajdujących się w miejscu funkcjonowania w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy, ich operatorzy byłiby zobowiązani do zapewnienia założenia dla każdego z nich Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, w terminie do 30 dni od wejścia w życie ustawy.

Operatorzy takich urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej będą też zobowiązani do zapewnienia, aby wpisu danych do Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej dotyczących konserwacji lub serwisowania, kontroli szczelności i odzysku oraz danych dotyczących instalowania urządzeń lub systemów dokonywały osoby posiadające certyfikat dla personelu uprawniającego do wykonywania czynności, których dane te dotyczą.

Wpisy danych powinny być dokonywane w terminie do 3 dni od dnia wykonania wymienionych powyżej czynności, a aktualne kopie Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej w formie elektronicznej i w formie wydruku powinny być przechowywane w miejscu funkcjonowania urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, określił, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania i prowadzenia oraz wzór Karty Urządzenia, biorąc pod uwagę:

- 1) wymogi wynikające z przepisu art. 3 ust 6 rozporządzenia (WE) nr 842/2006;
- 2) specyfikę poszczególnych rodzajów urządzeń;
- 3) konieczność zapewnienia kompleksowej informacji o danym urządzeniu oraz jego operatorze;
- 4) konieczność sporządzania Karty Urządzenia i dokonywania w niej wpisów w systemie teleinformatycznym, umożliwiającym gromadzenie informacji zawartych w Karcie Urządzenia w Centralnym Rejestrze Operatorów;
- 5) konieczność zharmonizowania sposobu sporządzania i prowadzenia oraz wzoru Karty Urządzenia ze sposobem sporządzania i prowadzenia oraz wzorem Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej.

Proponuje się też, aby minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określił, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania i prowadzenia oraz wzór Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, biorąc pod uwagę:

- 1) wymogi wynikające z przepisu art. 3 ust 6 rozporządzenia (WE) nr 842/2006;
- 2) specyfikę poszczególnych rodzajów systemów ochrony przeciwpożarowej;
- 3) konieczność zapewnienia kompleksowej informacji o danym systemie ochrony przeciwpożarowej oraz jego operatorze;
- 4) konieczność sporządzania Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej i dokonywania w niej wpisów w systemie teleinformatycznym, umożliwiającym gromadzenie informacji zawartych w Karcie Systemu Ochrony Przeciwpożarowej w Centralnym Rejestrze Operatorów;
- 5) konieczność zharmonizowania sposobu sporządzania i prowadzenia oraz wzoru Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej ze sposobem sporządzania i prowadzenia oraz wzorem Karty Urządzenia.

Zakłada się, że projektowana ustawa będzie nakładać na operatora urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych obowiązek

prowadzenia wykazu Kart Urządzeń lub Kart Systemów Ochrony Przeciwożarowej. Wykazy tych Kart, powinny być przechowywane w miejscu funkcjonowania urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej.

2.3. Wspecjalizowana jednostka

Dla zapewnienia możliwości gromadzenia i dokonywania analiz danych o wykorzystywaniu fluorowanych gazów cieplarnianych w Polsce, a także realizacji bieżących zaleceń organów Unii Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych i monitoringu przez organy administracji rządowej wykonywania przepisów Rozporządzenia 842/2006, przepisów wykonawczych Komisji oraz przepisów ustawy przez podmioty użytkujące produkty, urządzenia i systemy zawierające fluorowane gazy cieplarniane oraz podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych, oraz z ich obrotem, a także oceny wpływu przepisów wspólnotowych i krajowych na ograniczanie stosowania i emisji fluorowanych gazów cieplarnianych, niezbędne jest wskazanie w projekcie ustawy wyspecjalizowanej jednostki, która wykonywałaby te zadania.

Proponuje się, aby do zadań wyspecjalizowanej jednostki należało:

- 1) utworzenie i prowadzenie Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwożarowej, o którym mowa w punkcie 2.4. oraz wykonywanie analiz i opracowań danych przekazywanych do tego rejestru;
- 2) utworzenie i prowadzenie bazy danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych, o której mowa w punkcie 2.7. oraz wykonywanie analiz i opracowań danych przekazywanych do tej bazy;
- 3) realizacja bieżących zaleceń UE w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych, w tym:
  - a) analiza i opiniowanie materiałów dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych przekazywanych i publikowanych przez Komisję Europejską lub inne organy UE,
  - b) pełnienie funkcji punktu kontaktowego dla podmiotów krajowych i Komisji Europejskiej w zakresie rozporządzenia (WE) nr 842/2006, w tym gromadzenie sprawozdań przekazywanych przez podmioty zgodnie z art. 6 ust. 1 i 4 oraz dokonywanie analizy danych w nich zawartych,
  - c) opracowywanie dokumentacji dotyczącej realizacji rozporządzenia (WE) nr 842/2006 i rozporządzeń wykonawczych Komisji Europejskiej, wymaganej do przekazania do Komisji Europejskiej lub innych organów UE.

Zakłada się, że finansowanie zadań wyspecjalizowanej jednostki dokonywane będzie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Proponuje się także, aby minister właściwy do spraw środowiska sprawował nadzór nad wykonywaniem przez wyspecjalizowaną jednostkę zadań określonych powyżej. Nadzór ten polegałby w szczególności na tym, że każdego roku wyspecjalizowana jednostka w terminach określonych w umowach dotacji, o których mowa powyżej, przedkładałaby ministrowi właściwemu do spraw środowiska raporty z wykonania zadań w poprzednim roku kalendarzowym. W przypadku, gdy dany raport byłby niepełny lub budził zastrzeżenia, minister właściwy do spraw środowiska mógłby zażądać jego uzupełnienia lub udzielenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym przez siebie terminie. Jeżeli w wyznaczonym terminie wyspecjalizowana jednostka nie uzupełniłaby raportu lub nie złożyła żądanych wyjaśnień, a także, jeśli złożony raport nadal budziłby zastrzeżenia, minister właściwy do spraw środowiska mógłby zablokować wypłatę środków przeznaczonych na zadania wyspecjalizowanej jednostki poprzez odmowę odbioru zadań objętych umową.

Analizy i opracowania danych przekazywanych do Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwożarowej oraz do bazy danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych będą co do zasady wykonywane wyłącznie na zlecenie ministra właściwego do spraw środowiska.

Proponuje się jednak, aby wyspecjalizowana jednostka mogła także sporządzać odpłatnie, na podstawie informacji zawartych w Centralnym Rejestrze Operatorów i bazie danych z ewidencji, inne analizy i opracowania na potrzeby organów administracji publicznej innych niż minister właściwy do spraw środowiska oraz organizacji samorządu gospodarczego i organizacji pracodawców, przy czym

analizy i opracowania sporządzone na zlecenie podmiotów innych, niż organy administracji publicznej nie będą mogły zawierać informacji umożliwiających identyfikację poszczególnych operatorów, ani osób, które przekazały te dane.

Niezbędne jest, aby wyspecjalizowana jednostka została określona w ustawie, gdyż jedynie w takim przypadku będzie można zapewnić profesjonalne i niezależne od wpływu zainteresowanych podmiotów funkcjonowanie proponowanego mechanizmu przekazywania i gromadzenia danych o wykorzystywaniu fluorowanych gazów cieplarnianych oraz o urządzeniach i systemach zawierających fluorowane gazy cieplarniane.

Proponuje się, aby wykonywanie zadań wyspecjalizowanej jednostki powierzyć w ustawie Instytutowi Chemii Przemysłowej im. prof. Ignacego Mościckiego w Warszawie, który od wielu lat współpracuje ściśle z Ministerstwem Środowiska i Ministerstwem Gospodarki w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych, wykonując w ramach umów zawieranych z tymi urzędami zadania związane z realizacją zaleceń Komisji Europejskiej w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych, i posiada unikalną wiedzę i doświadczenie w tym zakresie, obejmujące wszystkie sektory, w których te gazy są wykorzystywane. Gwarantuje to właściwe prowadzenie Centralnego Rejestru Operatorów oraz bazy danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych i przeprowadzanie obiektywnej i profesjonalnej analizy zawartych tam danych dla potrzeb organów administracji publicznej. Należy dodać, że Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu Instytutu Chemii Przemysłowej jest obecnie punktem kontaktowym dla Komisji Europejskiej w realizacji przepisów zarówno rozporządzenia (WE) nr 842/2006 dotyczącego fluorowanych gazów cieplarnianych, jak i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE L 286 z 31.10.2009) (wcześniej rozporządzenia (WE) nr 2037/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE L 244 z 29.09.2000)). Należy także dodać, że Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu Instytutu Chemii Przemysłowej aktualnie gromadzi w ramach umów z Ministerstwem Środowiska dane z ewidencji substancji zubożających warstwę ozonową i dokonuje ich analizy, a działalność Biura w tym zakresie jest wysoko oceniana.

2.4. Centralny Rejestr Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej

W związku z koniecznością gromadzenia i dokonywania analiz danych o wykorzystywaniu fluorowanych gazów cieplarnianych w urządzeniach i systemach ochrony przeciwpożarowej zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych zakłada się utworzenie w projektowanej ustawie Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej, zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych, zwanego dalej „Centralnym Rejestrem Operatorów”.

Zgodnie z art. 3 ust. 6 rozporządzenia(WE) nr 842/2006 operatorzy urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających fluorowane gazy w ilości 3 kg lub więcej¹ mają obowiązek gromadzenia określonych w rozporządzeniu danych o tych urządzeniach i systemach, w tym w szczególności danych o czynnościach wykonywanych z tymi urządzeniami i systemami przy wykorzystywaniu fluorowanych gazów i ich przekazywania na żądanie właściwych organów państwa członkowskiego i Komisji Europejskiej.

Dane te, w formie dokumentów elektronicznych w postaci Kart Urządzeń i Kart Systemów Ochrony Przeciwpożarowych, będą gromadzone w Centralnym Rejestrze Operatorów, i na ich podstawie sporządzane będą analizy i opracowania dla potrzeb administracji rządowej i Komisji Europejskiej.

Centralny Rejestr Operatorów powinien umożliwiać identyfikację urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej oraz ich operatorów, a także rodzaju i ilości fluorowanego gazu cieplarnianego zawartego w urządzeniu lub systemie, oraz zawierać informacje dotyczące instalacji, konserwacji i serwisowania urządzeniu lub systemie, a także kontroli wycieków oraz odzysku z niego fluorowanych gazów cieplarnianych.

---

¹ Dotyczy to np. urządzeń chłodniczych w supermarketach, urządzeń klimatyzacyjnych w centrach handlowych i hotelach, dużych rozdzielnic wysokiego napięcia, systemów ochrony przeciwpożarowej w zakładach przemysłowych i dużych serwerowniach itp.

Należy podkreślić, że utworzenie takiego rejestru jest niezbędne z punktu widzenia potrzeb administracji rządowej i Komisji Europejskiej, ale również będzie stanowić skuteczny bodziec dla operatorów zmuszający ich do wypełniania obowiązków nałożonych na nich mocą rozporządzenia (WE) nr 842/2006 i w znacznym stopniu ułatwi organom Inspekcji Ochrony Środowiska i organom Państwowej Straży Pożarnej kontrolę przestrzegania przepisów rozporządzenia zarówno przez operatorów, jak i przez firmy serwisujące urządzenia.

Jak wskazano w punkcie 2.3, planuje się powierzyć prowadzenie Centralnego Rejestru Operatorów wyspecjalizowanej jednostce.

Dane zawarte w Centralnym Rejestrze Operatorów będą zabezpieczone, a dostęp do nich będą miały wyłącznie osoby upoważnione, tj. osoba upoważniona przez Kierownika wyspecjalizowanej jednostki oraz operator urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, dla którego została sporządzona konkretna Karta Urządzenia lub Karta Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, lub osoba przez niego upoważniona.

Operator oraz upoważniona przez niego osoba będą miały dostęp do danych zawartych w Centralnym Rejestrze Operatorów dotyczących wyłącznie ich urządzenia lub systemu.

Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów, gromadzenia w nim danych, a także sposób udostępniania tych danych i sposób ich zabezpieczenia, biorąc pod uwagę;

- 1) potrzebę prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów w systemie teleinformatycznym i automatycznego przekazywania do niego danych w tym systemie oraz potrzebę zapewnienia możliwości korzystania z tych danych w celu dokonywania ich analiz i opracowań;
- 2) konieczność zapewnienia ochrony danych osobowych podmiotów i osób przekazujących dane.

2.5. Certyfikaty

Personel wykonujący czynności określone w art. 2 ust. 1 rozporządzenia Komisji nr 303/2008, tj. kontrolę szczelności, odzysk fluorowanych gazów cieplarnianych, instalację, konserwację oraz serwisowanie w stosunku do urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych i pomp ciepła, jest zobowiązany – na mocy powołanego rozporządzenia - do posiadania odpowiedniego certyfikatu dla personelu, o którym mowa w art. 4 tego rozporządzenia.

Personel wykonujący czynności określone w art. 2 ust. 1 rozporządzenia Komisji nr 304/2008, tj kontrolę szczelności, odzysk fluorowanych gazów cieplarnianych, instalację, konserwację oraz serwisowanie w stosunku do systemów ochrony przeciwpożarowej lub gaśnic, jest zobowiązany – na mocy powołanego rozporządzenia - do posiadania odpowiedniego certyfikatu dla personelu, o którym mowa w art. 5 tego rozporządzenia.

Personel wykonujący czynności określone w rozporządzeniach Komisji nr 305/2008 oraz nr 306/2008, tj. odzysk fluorowanych gazów cieplarnianych z rozdzielnic wysokiego napięcia oraz odzysk rozpuszczalników na bazie fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń, jest zobowiązany – na podstawie powołanych rozporządzeń - do posiadania odpowiedniego certyfikatu dla personelu wskazanego odpowiednio w rozporządzeniach Komisji nr 305/2008 oraz nr 306/2008.

Ponadto, zgodnie z przepisami rozporządzeń Komisji nr 303/2008 i nr 304/2008, przedsiębiorstwa zajmujące się instalacją, konserwacją lub serwisowaniem urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych lub pomp ciepła, jak również systemów ochrony przeciwpożarowej lub gaśnic, zawierających fluorowane gazy cieplarniane, zobowiązane są posiadać certyfikat dla przedsiębiorstw, wskazany odpowiednio w jednym z dwóch wymienionych aktów.

Zakłada się, że czynności, do wykonywania których konieczne jest uzyskanie certyfikatu, będą wykonywane jedynie z wykorzystaniem odpowiedniego wyposażenia technicznego.

Minimalne wyposażenie techniczne odpowiednie dla wykonywania powyższych czynności określą w drodze rozporządzeń - minister właściwy do spraw gospodarki oraz minister właściwy do spraw

wewnętrznych, każdy z zakresie właściwości. Wydając rozporządzenia ministrowie będą kierować się koniecznością zapewnienia zarówno bezpieczeństwa osób wykonujących te czynności, jak również ochrony poszczególnych komponentów środowiska.

Przywołane rozporządzenia Komisji nie precyzują jednak szeregu kwestii związanych z wydawaniem i uzyskiwaniem tychże certyfikatów. Stąd wykonanie przepisów wspólnotowych wymaga wprowadzenia odpowiedniej regulacji do porządku krajowego.

2.5.1. Certyfikaty dla personelu

Proponuje się, aby certyfikat dla personelu był ważny przez okres 5 lat i na wniosek posiadacza mógł być przedłużany przez jednostkę certyfikującą na okres kolejnych 5 lat pod warunkiem przedstawienia dokumentu potwierdzającego odbycie szkolenia w okresie ostatnich 12 miesięcy przed upływem terminu ważności certyfikatu oraz udokumentowania - oświadczeniem wydanym przez pracodawcę - braku przerwy w wykonywaniu czynności, których dotyczy certyfikat w okresie ważności certyfikatu, większej niż 24 miesiące.

2.5.1.1. Warunki uzyskiwania certyfikatów dla personelu

Proponuje się, aby certyfikat dla personelu mogła uzyskać osoba pełnoletnia, która spełnia następujące warunki:

- 1) nie została prawomocnie skazana za przestępstwo przeciwko środowisku;
- 2) posiada co najmniej wykształcenie zasadnicze zawodowe lub co najmniej 3 letnią udokumentowaną oświadczeniem wydanym przez pracodawcę praktykę w branży, której dotyczy dany certyfikat dla personelu;
- 3) ukończyła szkolenie dla personelu w zakresie zasad postępowania z fluorowanymi gazami cieplarnianymi, a także substancjami kontrolowanymi, przeprowadzone przez podmiot znajdujący się na liście ogłaszanej przez właściwego ministra, o której mowa w pkt 2.5.1.2.;
- 4) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez jednostkę oceniającą personel znajdującą się na liście ogłaszanej przez właściwego ministra, o której mowa w pkt 2.5.1.2.

2.5.1.2. Jednostki certyfikujące personel, jednostki oceniające personel oraz podmioty prowadzące szkolenia dla personelu

Zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi Komisji certyfikaty dla personelu powinny być wydawane przez tzw. jednostki certyfikujące, ustanowione w krajowych przepisach ustawowych lub wykonawczych albo wyznaczone przez właściwy organ państwa członkowskiego bądź przez inne uprawnione organy. Jednocześnie w aktach tych wprowadzono pojęcie „jednostki oceniającej” na określenie podmiotu organizującego egzaminy dla personelu, i wskazano, że jednostki takie powinny być wyznaczone przez właściwy organ państwa członkowskiego lub inne organy do tego uprawnione.

Proponuje się w związku z tym, aby podmioty zamierzające przeprowadzać egzaminy dla osób ubiegających się o certyfikat dla personelu (czyli podmioty ubiegające się o status jednostki oceniającej) lub wydawać certyfikaty dla personelu (czyli podmioty ubiegające się o status jednostki certyfikującej), a także zamierzające zaprzestać przeprowadzania egzaminów albo wydawania certyfikatów, zobowiązane były do poinformowania o takim zamiarze, w formie pisemnego zgłoszenia, ministra właściwego do spraw gospodarki - w zakresie czynności wykonywanych w sektorze chłodnictwa, elektroenergetyki i rozpuszczalników, lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych - w zakresie czynności wykonywanych w sektorze ochrony przeciwpożarowej, na 30 dni przed rozpoczęciem przeprowadzania egzaminów lub rozpoczęciem wydawania certyfikatów, albo zaprzestaniem przeprowadzania egzaminów lub wydawania certyfikatów.

Taki obowiązek powinien być również nałożony na podmioty zamierzające prowadzić szkolenia

lub zamierzające zaprzestać prowadzenia szkoleń.

Minister właściwy do spraw gospodarki oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych będą prowadzić i ogłaszać w Biuletynie Informacji Publicznej listę podmiotów prowadzących szkolenia personelu oraz jednostek oceniających personel i jednostek certyfikujących personel.

Odmowa wpisu na listę następować będzie w przypadku niespełnienia wymagań określonych poniżej w drodze decyzji administracyjnej.

Zakłada się, że jednostkami certyfikującymi personel, czyli podmiotami uprawnionymi do wydawania certyfikatów dla personelu, będą mogły być podmioty spełniające następujące warunki:

- 1) posiadające akredytację Polskiego Centrum Akredytacji, działającego na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 166 , poz. 1360 z późn. zm.), na zgodność z wymaganiami normy PN-EN 17024 „Ocena zgodności. Ogólne wymagania dla jednostek certyfikujących osoby”, w odpowiednim zakresie działalności określonej w certyfikacie akredytacji;
- 2) prowadzące nieprzerwanie działalność określoną w certyfikacie akredytacji przez co najmniej 5 lat przed dniem pisemnego zgłoszenia (o którym mowa powyżej) do ministra właściwego do spraw gospodarki lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych zamiaru wydawania certyfikatów dla personelu;
- 3) posiadające ubezpieczenie swojej działalności gwarantujące prawidłowość i ciągłość wykonywania czynności związanych z wydawaniem certyfikatów i stanowiące zabezpieczenie finansowe na wypadek zaskarżenia tej działalności przez osoby ubiegające się o wydanie certyfikatu.

Warunkiem podjęcia przez dany podmiot działalności jako jednostka certyfikująca będzie nie tylko dokonanie pisemnego zgłoszenia, o którym była mowa powyżej, ale również uzyskanie upoważnienia do działania w takim charakterze.

Proponuje się, aby na podstawie zgłoszenia, o którym mowa powyżej, minister właściwy do spraw gospodarki lub minister właściwy do spraw wewnętrznych (odpowiednio do swojej właściwości) upoważnił, w drodze decyzji, podmiot ubiegający się o upoważnienie do działania, jako jednostka certyfikująca. W decyzji byłby określany zakres upoważnienia i nadawany numer identyfikacyjny jednostki certyfikującej. Do zgłoszenia, o którym mowa wyżej dołączane byłyby dokumenty i informacje niezbędne do stwierdzenia spełniania, w zakresie objętym zgłoszeniem, wymagań określonych w ustawie (akredytacja, odpowiedni okres prowadzenia działalności jako osoba prawna i posiadanie ubezpieczenia w odpowiedniej wysokości) oraz rozporządzeniach Komisji. Minister właściwy do spraw gospodarki lub minister właściwy do spraw wewnętrznych (odpowiednio w zakresie swojej właściwości) przed wydaniem decyzji, mógłby wystąpić do podmiotu ubiegającego się o upoważnienie do działania, jako jednostka certyfikująca o uzupełnienie lub wyjaśnienie, w wyznaczonym terminie, informacji zawartych w zgłoszeniu.

Minister właściwy do spraw gospodarki lub minister właściwy do spraw wewnętrznych (odpowiednio do swojej właściwości), w drodze decyzji mógłby odmówić podmiotowi ubiegającemu się o upoważnienie do działania jako jednostka certyfikująca udzielenia tego upoważnienia, jeśli podmiot ten nie spełniałby w zakresie objętym zgłoszeniem, o którym mowa wyżej, wymagań określonych w ustawie lub rozporządzeniach Komisji.

Do zmiany zakresu upoważnienia do działania jako jednostka certyfikująca przedstawiona powyżej procedura miałaby odpowiednie zastosowanie.

Minister właściwy do spraw gospodarki lub minister właściwy do spraw wewnętrznych (odpowiednio do swojej właściwości) byłby też organem właściwym do cofnięcia upoważnienia jednostce certyfikującej. Cofnięcie upoważnienia mogłoby nastąpić w całości lub w części, w jakiej jednostka certyfikująca nie spełniałaby wymagań wynikających z zakresu upoważnienia określonego w decyzji ministra.

Zakłada się, że jednostkami oceniającymi personel, czyli jednostkami przeprowadzającymi egzaminy, będą mogły być jednostki organizacyjne szkół wyższych, placówki naukowe Polskiej

Akademii Nauk, instytuty naukowo-badawcze, jednostki badawczo - rozwojowe lub inne jednostki naukowe oraz stowarzyszenia naukowo-techniczne Naczelnej Organizacji Technicznej, do zakresu działania których należy kształcenie lub prowadzenie badań w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych, w odniesieniu do czynności, których dotyczy egzamin, oraz dysponujące odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia egzaminów w części praktycznej, zgodnie ze szczegółowym zakresem tematów egzaminacyjnych.

Podmiot ubiegający się o działanie jako jednostka oceniająca personel będzie zobowiązany dołączyć do zgłoszenia o zamiarze przeprowadzania egzaminów dla osób ubiegających się o certyfikat dla personelu pisemne oświadczenie o dysponowaniu odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia egzaminów.

Zakłada się, że jednostka certyfikująca będzie miała prawo do kontroli jednostek oceniających pod względem zgodności wymagań określonych w rozporządzeniach wspólnotowych oraz przepisach projektowanej ustawy.

W razie stwierdzenia przez jednostkę certyfikującą niewypełnienia przez jednostkę oceniającą personel określonych powyżej wymagań minister właściwy do spraw gospodarki lub minister właściwy do spraw wewnętrznych (odpowiednio do swojej właściwości), w drodze decyzji administracyjnej, skreśli z listy jednostek oceniających, podmiot, który przeprowadził egzamin pomimo niewypełniania wymagań, a także powiadomi o tym skreślony z listy podmiot.

Proponuje się, aby – zgodnie z przepisami rozporządzeń Komisji nr 305/2008 i 306/2008 - ustawa przewidywała wyjątek dotyczący odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń będących rozdzielnicami wysokiego napięcia lub zawierających rozpuszczalniki, dopuszczając pełnienie w tym zakresie roli jednostek oceniających personel lub jednostek certyfikujących personel również przez podmioty będące producentami lub użytkownikami tych urządzeń, bez konieczności spełnienia wymagań odnoszących się – w przypadku ubiegania się o status jednostki oceniającej - do obowiązku prowadzenia określonej działalności i działania w jednej z wymienionych powyżej form, a w przypadku ubiegania się o status jednostki certyfikującej – odnoszących się do obowiązku uzyskania akredytacji.

Zakłada się, że jednostkami prowadzącymi szkolenia będą mogły być podmioty dysponujące odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia szkoleń w części praktycznej, w zakresie zgodnym ze szczegółowym zakresem tematów egzaminacyjnych.

Podmiot ubiegający się o działanie jako jednostka prowadząca szkolenia będzie zobowiązany dołączyć do zgłoszenia o zamiarze przeprowadzania szkoleń pisemne oświadczenie o dysponowaniu odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia szkoleń.

Zakłada się, że ten sam podmiot będzie mógł prowadzić szkolenie i być jednostką oceniającą personel, a także jednostką certyfikującą personel, jeśli spełni wymagania dla podmiotów prowadzących szkolenie oraz jednostek oceniających personel lub jednostek certyfikujących personel.

Jednostki certyfikujące personel zobowiązane będą do:

- 1) ustanowienia i ogłoszenia na swojej stronie internetowej szczegółowej procedury wydawania, cofania i zawieszania certyfikatów dla personelu i wydawania certyfikatów tymczasowych dla personelu i ogłoszenia jej na swojej stronie internetowej;
- 2) przeprowadzania wyrywkowych kontroli wypełniania przez personel, któremu został wydany certyfikat, obowiązku posiadania odpowiedniego wyposażenia technicznego podczas wykonywania czynności, których dotyczy ten certyfikat.

Jednostki oceniające zobowiązane będą do:

- 1) posiadania szczegółowych zasad przygotowywania egzaminów, w tym posiadania puli pytań egzaminacyjnych i jej aktualizowania, wyboru pytań egzaminacyjnych na konkretny egzamin, zachowania zasad tajności pytań;
- 2) posiadania procedury przeprowadzania egzaminów;
- 3) wyznaczenia składu komisji egzaminacyjnej oraz wyznaczenia spośród członków komisji przewodniczącego komisji egzaminacyjnej;

- 4) zapewnienia, aby członkami komisji egzaminacyjnej nie były osoby, które przeprowadziły szkolenie osoby egzaminowanej;
- 5) wydania osobie, która złożyła egzamin z wynikiem pozytywnym, dokumentu potwierdzającego zdanie egzaminu i określającego zakres egzaminu.

Zakłada się, że minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór pisemnego zgłoszenia podmiotu ubiegającego się o działanie jako jednostka certyfikująca personel;
- 2) wzór pisemnego zgłoszenia podmiotu ubiegającego się o działanie jako jednostka oceniająca personel;
- 3) wzór pisemnego zgłoszenia podmiotu ubiegającego się o działanie jako jednostka prowadząca szkolenia.

Wydając rozporządzenie minister będzie kierował się koniecznością określenia jednolitego zakresu informacji w zakresie w jakim będzie działał podmiot.

2.5.1.3. Przepisy upoważniające

Z uwagi na potrzebę uregulowania także szeregu kwestii szczegółowych związanych z wydawaniem certyfikatów, projektowana ustawa powinna zawierać upoważnienie dla ministra właściwego do spraw gospodarki, do określenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia:

- 1) minimalnego wyposażenia technicznego niezbędnego do prowadzenia szkoleń i przeprowadzania egzaminów, kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa osób wykonujących czynności objęte szkoleniem oraz zapewnienia ochrony poszczególnych komponentów środowiska;
- 2) wymagań dotyczących przeprowadzania egzaminów, w tym:
  - a) szczegółowych wymagań odnośnie składu komisji egzaminacyjnej oraz regulaminu jej działania, kierując się potrzebą zapewnienia udziału w komisji egzaminacyjnej minimum trzech osób z odpowiednią wiedzą teoretyczną i doświadczeniem praktycznym w zakresie objętym egzaminem oraz potrzebą zapewnienia obiektywnego działania komisji,
  - b) sposobu organizowania i regulaminu przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminu poprawkowego, kierując się potrzebą sprawnego i obiektywnego przeprowadzenia egzaminu oraz egzaminu poprawkowego oraz zapewnienia, aby egzaminy obejmowały część teoretyczną i część praktyczną, a także potrzebą zapewnienia przez jednostkę oceniającą wyposażenia umożliwiającego przeprowadzenie egzaminu w części praktycznej;
- 3) szczegółowego zakresu tematycznego egzaminów, uwzględniając minimalne wymagania zawarte w rozporządzeniach Komisji (WE) nr 303/2008, 304/2008, 305/2008, a także zapewniając, że obejmie on zagadnienia teoretyczne i praktyczne dotyczące substancji kontrolowanych, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE L 286 z 31.10.2009, str. 1) oraz zagadnienia teoretyczne i praktyczne dotyczące odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z ruchomych urządzeń i ruchomych systemów ochrony przeciwpożarowej;
- 4) wzoru dokumentu potwierdzającego złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym oraz określającego zakres zdanego egzaminu;
- 5) wzoru dokumentu potwierdzającego odbycie szkolenia;
- 6) wzoru wniosku o wydanie certyfikatu dla personelu i certyfikatu tymczasowego dla personelu;
- 7) wzoru certyfikatu dla personelu oraz certyfikatu tymczasowego dla personelu wraz z wyszczególnieniem zakresu, uwzględniając minimalne wymagania dotyczące wydawania certyfikatów dla personelu i certyfikatów tymczasowych dla personelu, zawarte w rozporządzeniach Komisji;
- 8) wzoru oświadczenia wydanego przez pracodawcę dokumentującego okres praktyki w branży, której dotyczy certyfikat dla personelu.

Wydając rozporządzenia minister będzie kierował się koniecznością uwzględnienia minimalnych wymagań dotyczące wydawania certyfikatów dla personelu i certyfikatów tymczasowych dla personelu, zawarte w rozporządzeniach Komisji.

2.5.2. Certyfikaty tymczasowe dla personelu

Postanowienia art. 6 rozporządzenia nr 303/2008 pozwalają na stosowanie w państwach członkowskich systemu tymczasowej certyfikacji w stosunku do personelu objętego uregulowaniami tego aktu. W tym celu konieczne jest wprowadzenie odpowiednich unormowań krajowych.

Proponuje się, aby projektowana ustawa wprowadziła możliwość wydawania certyfikatów tymczasowych dla personelu wykonującego czynności określone w rozporządzeniu Komisji nr 303/2008, tj. kontrolę szczelności, odzysk fluorowanych gazów cieplarnianych, instalację, konserwację oraz serwisowanie w odniesieniu do urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła zawierających fluorowane gazy cieplarniane.

Certyfikaty tymczasowe dla personelu będą mogły być wydawane przez jednostki certyfikujące personel. Personel posiadający wykształcenie wyższe techniczne lub świadectwo ukończenia szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe w zawodach związanych z zakresem wykonywanych czynności oraz doświadczenie zawodowe nabyte do 4 lipca 2008 r., w zakresie czynności, o których mowa powyżej, będzie mógł uzyskać certyfikat tymczasowy dla personelu na okres do 4 lipca 2011 r. dla wykonywania tych czynności.

Proponuje się, aby przez „doświadczenie zawodowe” rozumieć co najmniej jednoroczną, udokumentowaną oświadczeniem wydanym przez pracodawcę praktykę w branży, której ma dotyczyć certyfikat tymczasowy dla personelu.

Wymagań dotyczących posiadania wykształcenia wyższego technicznego lub świadectwa ukończenia szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe w zawodach związanych z zakresem wykonywanych czynności nie będą musiały spełniać osoby, które wykażą się co najmniej 3 letnią udokumentowaną oświadczeniem wydanym przez pracodawcę praktyką w branży, której ma dotyczyć certyfikat tymczasowy dla personelu.

Świadectwa kwalifikacji uzyskane na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. Nr 121, poz. 1263) uznawane będą za certyfikaty tymczasowe dla personelu w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 842/2006 oraz projektowanej ustawy z tym, że:

- 1) świadectwo kwalifikacji w zakresie naprawy i obsługi technicznej urządzeń i instalacji chłodniczych zawierających substancje kontrolowane oraz obrotu tymi substancjami uznaje się za certyfikat tymczasowy dla personelu w Kategorii I, określonej w rozporządzeniu Komisji Europejskiej nr 303/2008;
- 2) świadectwo kwalifikacji w zakresie demontażu instalacji i urządzeń, odzysku substancji kontrolowanych, recyklingu, regeneracji i unieszkodliwiania oraz obrotu substancjami przeznaczonymi do tego celu, uznaje się za certyfikat tymczasowy dla personelu w Kategorii III, określonej w rozporządzeniu Komisji nr 303/2008.

2.5.3. Certyfikaty dla przedsiębiorstw (przedsiębiorców)

Przedsiębiorca prowadzący działalność określoną w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 303/2008, tj. instalowanie, konserwacja oraz serwisowanie w odniesieniu do urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła, jest obowiązany posiadać certyfikat dla przedsiębiorstw, wskazany w tym rozporządzeniu.

Przedsiębiorca prowadzący działalność określoną w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 304/2008, tj. instalację, konserwację oraz serwisowanie w odniesieniu do systemów ochrony przeciwpożarowej lub gaśnic jest obowiązany posiadać certyfikat dla przedsiębiorstw, wskazany w tym rozporządzeniu.

W rozporządzeniu (WE) nr 842/2006 występuje termin przedsiębiorstwo, a nie przedsiębiorca, podczas gdy w prawodawstwie polskim używa się terminu przedsiębiorca. Stąd proponuje się użyć w ustawie terminu zgodnego z prawem krajowym i w omawianym zakresie stosować określenie przedsiębiorca.

2.5.3.1. Warunki uzyskiwania certyfikatów dla przedsiębiorstw (przedsiębiorców)

Certyfikat dla przedsiębiorstw będzie mógł uzyskać przedsiębiorca, który spełni następujące warunki:

- 1) złoży wniosek o wydanie certyfikatu dla przedsiębiorstw do jednostki certyfikującej przedsiębiorców, z deklaracją spełnienia poniższych warunków;
- 2) spełnia wymagania, odpowiednio do rodzaju prowadzonej działalności, określone w rozporządzeniach Komisji nr 303/2008 oraz nr 304/2008;
- 3) posiada i stosuje, we wszystkich zakładach, odpowiednio udokumentowane procedury prowadzenia działalności, określone w rozporządzeniach Komisji nr 303/2008 oraz nr 304/2008;
- 4) posiada, we wszystkich zakładach, wdrożony system dokumentowania wykonywanych przez odpowiedni personel czynności w zakresie działalności, określone w rozporządzeniach Komisji nr 303/2008 oraz nr 304/2008;
- 5) dysponuje, we wszystkich zakładach, minimalnym wyposażeniem technicznym, odpowiednim do zakresu prowadzonej działalności określonym odpowiednio w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw gospodarki lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Jednostkami certyfikującymi przedsiębiorców, czyli podmiotami uprawnionymi do wydawania certyfikatów dla przedsiębiorstw, będą mogły być podmioty, akredytowane na zgodność z wymaganiami normy PN-EN 45011 „Wymagania ogólne dotyczące jednostek prowadzących systemy certyfikacji wyrobów” przez Polskie Centrum Akredytacji w odpowiednim zakresie działalności określonej w certyfikacie akredytacji oraz posiadające ubezpieczenie swojej działalności gwarantujące prawidłowość i ciągłość wykonywania czynności związanych z wydawaniem certyfikatów i stanowiące zabezpieczenie finansowe na wypadek zaskarżenia tej działalności przez przedsiębiorców ubiegających się o wydanie certyfikatu.

Upoważnienie jednostki certyfikującej przedsiębiorców będzie wydawane przez ministra właściwego do spraw gospodarki lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych na zasadach identycznych, jak w przypadku upoważnień wydawanych dla jednostek certyfikujących personel.

Jednostka certyfikująca przedsiębiorców będzie mogła jednocześnie pełnić funkcje jednostki certyfikującej personel.

Jednostka certyfikująca przedsiębiorców będzie zobowiązana, każdorazowo przed wydaniem certyfikatu oraz nie rzadziej niż raz na 5 lat po wydaniu certyfikatu, przeprowadzać kontrole przedsiębiorcy, któremu ma zostać lub został wydany certyfikat w celu sprawdzenia, czy spełnia on określone powyżej wymogi.

Przepisy projektowanej ustawy przewidują delegację dla ministra właściwego do spraw gospodarki do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzoru wniosku o wydanie certyfikatu dla przedsiębiorstw i certyfikatu tymczasowego dla przedsiębiorstw;
  - 2) wzoru certyfikatu dla przedsiębiorstw i certyfikatu tymczasowego dla przedsiębiorstw
- kierując się potrzebą zapewnienia kompletności danych w certyfikacie.

2.5.3.2. Zasady udzielania certyfikatów tymczasowych dla przedsiębiorstw (przedsiębiorców)

Zakłada się, że certyfikaty tymczasowe będą wydawane dla przedsiębiorstw prowadzących działalność określoną w rozporządzeniu Komisji nr 303/2008, to jest instalowanie, konserwację oraz serwisowanie w odniesieniu do urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła. Wydawać je będzie jednostka certyfikująca przedsiębiorców.

Certyfikaty tymczasowe dla przedsiębiorstw wydawane będą przedsiębiorcom zatrudniającym w pełnym wymiarze godzin, w każdym zakładzie, co najmniej jedną osobę posiadającą certyfikat dla personelu lub certyfikat tymczasowy dla personelu, dotyczący czynności wykonywanych w zakresie działalności objętej wnioskowanym certyfikatem tymczasowym dla przedsiębiorstw, który zobowiąże się do zatrudnienia takiej osoby przez cały okres ważności certyfikatu tymczasowego dla przedsiębiorstw.

Certyfikaty tymczasowe dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w odniesieniu do urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła, będą mogły być wydane na okres do 4 lipca 2011 r.

Jednostki certyfikujące przedsiębiorców będą zobowiązane do:

- 1) ustanowienia procedury wydawania, zawieszania i cofania certyfikatów dla przedsiębiorstw i wydawania certyfikatów tymczasowych dla przedsiębiorstw i ogłoszenia jej na swojej stronie internetowej;
- 2) poinformowania ministra właściwego do spraw gospodarki, lub – odpowiednio dla zakresu certyfikatu dla przedsiębiorstw – ministra właściwego do spraw wewnętrznych w formie pisemnej, o zamiarze wydawania certyfikatów dla przedsiębiorstw lub certyfikatów tymczasowych dla przedsiębiorstw lub zamiarze zaprzestania wydawania tych certyfikatów, w terminie 30 dni przed dniem wydania pierwszego certyfikatu lub dniem zaprzestania wydawania certyfikatów;
- 3) prowadzenia w formie elektronicznej ogólnodostępnego rejestru wydanych, zawieszonych i cofniętych certyfikatów dla przedsiębiorstw oraz certyfikatów tymczasowych dla przedsiębiorstw;
- 4) poinformowania ministra właściwego do spraw gospodarki, lub – odpowiednio dla zakresu certyfikatu dla przedsiębiorstw – ministra właściwego do spraw wewnętrznych w formie pisemnej, o wydaniu, zawieszeniu lub cofnięciu certyfikatów dla przedsiębiorstw lub certyfikatów tymczasowych dla przedsiębiorstw.

Minister właściwy do spraw gospodarki oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych będą prowadzić i ogłaszać, każdy w zakresie swojej właściwości, w Biuletynie Informacji Publicznej listę jednostek certyfikujących przedsiębiorców oraz listę podmiotów posiadających certyfikaty dla przedsiębiorstw, a także listę podmiotów, którym został zawieszony lub cofnięty wydany wcześniej certyfikat dla przedsiębiorstw lub certyfikat tymczasowy dla przedsiębiorstw.

2.6. Obowiązki podmiotów prowadzących działalność związaną z systemami klimatyzacji samochodowej, zawierającymi fluorowane gazy cieplarniane oraz zasady prowadzenia szkoleń w zakresie odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z takich systemów

W przypadku stwierdzenia wycieku fluorowanych gazów cieplarnianych z systemu klimatyzacji samochodowej w ilości odbiegającej od normalnej podmiot oferujący usługi serwisowe i naprawcze tego systemu klimatyzacji samochodowej będzie zobowiązany, przed napełnieniem systemu, do dokonania jego naprawy, zapewniającej odpowiednie uszczelnienie zapobiegające wyciekom.

Przez wyciek fluorowanych gazów cieplarnianych z systemu klimatyzacji samochodowej w ilości odbiegającej od normalnej, rozumie się wyciek fluorowanych gazów cieplarnianych z tego systemu w ilości przekraczającej w skali roku 40 g dla systemu pojedynczego parownika i 60 g dla systemu podwójnego parownika.

Pod pojęciem systemu podwójnego parownika – rozumie się system, w którym jeden parownik jest zamontowany w komorze silnikowej pojazdu silnikowego, a drugi w innej komorze tego pojazdu, natomiast poprzez system pojedynczego parownika każdy inny system parowników w pojeździe silnikowym, niż system podwójnego parownika.

Jednostkami prowadzącymi szkolenia w zakresie odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z systemów klimatyzacji samochodowej i uprawnionymi do wydawania zaświadczeń potwierdzających ukończenie szkolenia w zakresie odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z systemów klimatyzacji samochodowej w rozumieniu rozporządzenia Komisji nr 307/2008 mogą być podmioty, w których zakresie działalności leży dokonywanie napraw systemów klimatyzacji samochodowej albo prowadzenie badań w zakresie klimatyzacji samochodowej, lub podmioty dysponujące osobami wykonującymi naprawy systemów klimatyzacji samochodowej lub prowadzącymi badania w zakresie klimatyzacji samochodowej.

Jednostki te powinny dysponować odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia szkoleń w części praktycznej w zakresie zgodnym z zakresem programu szkolenia określonym w tym rozporządzeniu.

Jednostki te będą obowiązane do prowadzenia rejestru wydanych zaświadczeń oraz umieszczania tego rejestru na swojej stronie internetowej.

Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania dotyczące wyposażenia technicznego, jakim powinna dysponować jednostka prowadząca szkolenia w zakresie odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z systemów klimatyzacji samochodowej, kierując się zakresem części praktycznej szkoleń, określonym w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 307/2008, jak też potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa osób wykonujących czynności objęte szkoleniem oraz zapewnienia ochrony poszczególnych komponentów środowiska;
- 2) wzór zaświadczenia o odbytym szkoleniu wraz z wyszczególnieniem jego zakresu, uwzględniając minimalne wymagania dotyczące wydawania zaświadczeń, zawarte w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 307/2008.

2.7. Ewidencja fluorowanych gazów cieplarnianych

Z art. 6 rozporządzeniu (WE) nr 842/2006 wynika obowiązek składania sprawozdań. Ust 4 tego artykułu nakłada na państwo członkowskie obowiązek ustalenia systemu składania sprawozdań dla odpowiednich sektorów.

Obecnie brak jest jakiegokolwiek mechanizmu umożliwiającego uzyskiwanie danych od podmiotów o wykorzystywaniu przez nie fluorowanych gazów cieplarnianych, a dane takie są niezbędne dla organów administracji rządowej w celu monitorowania zużycia fluorowanych gazów cieplarnianych w poszczególnych sektorach gospodarki i stworzenia podstaw merytorycznych dla wypracowywania stanowiska Polski zarówno w UE, jak i na arenie międzynarodowej w kwestii ewentualnego wycofywania fluorowanych gazów cieplarnianych z poszczególnych zastosowań. Ponadto Komisja Europejska wymaga na bieżąco od państw członkowskich szczegółowych danych o wykorzystywaniu fluorowanych gazów cieplarnianych i w oparciu o te dane przedstawia następnie propozycje zmian przepisów lub propozycje nowych przepisów w tym obszarze. W obecnej sytuacji brakuje możliwości właściwego zweryfikowania dokonywanych przez Komisję Europejską szacunków, dotyczących wykorzystywania w Polsce fluorowanych gazów cieplarnianych.

W związku z powyższym zakłada się, że w ustawie zostaną nałożone na podmioty przywożące fluorowane gazy cieplarniane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wywożące te gazy z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obowiązek prowadzenia ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych, z wyodrębnieniem ilości fluorowanych gazów cieplarnianych przywożonych na teren UE i wywożonych z terenu UE. Zakłada się, że obowiązek prowadzenia ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych dotyczyć będzie także podmiotów stosujących fluorowane gazy cieplarniane, a także prowadzących ich odzysk, recykling, regenerację lub zniszczenie w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE)842.

Ewidencja będzie prowadzona w formie formularzy ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych mających postać dokumentów elektronicznych.

Dane zawarte w tej ewidencji będą przekazywane, w systemie teleinformatycznym, raz w roku do dnia 28 lutego, za rok poprzedni, do bazy danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych prowadzonej przez wyspecjalizowaną jednostkę.

Ewidencja obejmować będzie w szczególności:

- 1) rodzaj fluorowanych gazów cieplarnianych, ich nazwy chemiczne i handlowe;
- 2) ilość każdego z fluorowanych gazów cieplarnianych wywożonych z/ wwożonych zarówno na terytorium UE, jak i terytorium RP oraz stosowanych w danym roku kalendarzowym do prowadzenia działalności;
- 3) źródło pochodzenia i przeznaczenie fluorowanych gazów cieplarnianych;
- 4) rodzaj prowadzonej działalności.

Zakłada się, że dane zawarte w bazie danych z ewidencji będą wykorzystywane do wykonywania przez wyznaczoną w ustawie wyspecjalizowaną jednostkę analiz i opracowań, przeznaczonych do wykorzystania przez organy administracji publicznej lub Komisję Europejską.

Podobnie jak w przypadku Centralnego Rejestru Operatorów wszelkie dane zawarte w bazie danych z ewidencji będą zabezpieczone, a dostęp do nich będą miały wyłącznie osoby upoważnione.

Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób prowadzenia ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych, uwzględniając potrzebę prowadzenia ewidencji w systemie teleinformatycznym;
  - 2) sposób przekazywania i gromadzenia danych;
  - 3) wzór elektronicznych dokumentów stanowiących formularze ewidencji;
  - 4) sposobu zapewnienia ochrony danych osobowych podmiotów i osób przekazujących dane.
- kierując się potrzebą zapewnienia sprawnego funkcjonowania ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych oraz jednolitości i kompletności danych w niej zawartych.

2.8. Opłata za fluorowane gazy cieplarniane

Zakłada się wprowadzenie opłaty za fluorowane gazy cieplarniane, pobieranej za wykorzystywanie tych gazów w ponownym napełnianiu, serwisowaniu lub konserwacji urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, a także systemów klimatyzacji samochodowej, z wyłączeniem stosowania tych gazów do wytwarzania produktów, urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic lub systemów klimatyzacji samochodowej. Proponuje się, aby wysokość opłaty za 1 kg fluorowanego gazu cieplarnianego stanowił iloczyn 0,01 zł. i wartości współczynnika ocieplenia globalnego (GWP) dla danego gazu, ustalonego zgodnie z załącznikiem nr I do rozporządzenia (WE) 842/2006.

W praktyce ten przepis będzie zatem oznaczał objęcie taką opłatą wykorzystywania fluorowanych gazów cieplarnianych do serwisowania urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła, rozdzielnic wysokiego napięcia i urządzeń zawierających fluorowane gazy cieplarniane jako rozpuszczalniki oraz systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic, systemów klimatyzacji samochodowej.

Istotną częścią systemu opłat będzie możliwość zwrotu opłaty za część zastosowanej przez dany podmiot ilości fluorowanych gazów cieplarnianych odpowiadającą ilości fluorowanych gazów cieplarnianych odzyskanej przez ten podmiot i przekazanej w sposób odpowiednio udokumentowany do podmiotu, który posiada zezwolenie na składowanie lub unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych.

W przypadku braku możliwości określenia potencjału globalnego ocieplenia dla potrzeb ustalenia wysokości kwoty do zwrotu za odzyskany fluorowany gaz cieplarniany proponuje się przyjąć wartość potencjału globalnego ocieplenia dla odzyskanego gazu równą 1000.

Przez odpowiednie udokumentowanie należy rozumieć pisemne potwierdzenie jednostki, do której przekazano gazy, o ilości i rodzaju otrzymanej przez tą jednostkę odzyskanych fluorowanych gazów cieplarnianych, zawierające nazwisko lub nazwę, adres, numer telefonu i NIP tej jednostki oraz podmiotu, który przekazał jej odzyskane fluorowane gazy cieplarniane. Ponadto ilość odzyskanego fluorowanego gazu cieplarnianego powinna być udokumentowana odpowiednim zapisem w ewidencji, o której mowa w punkcie 2.7. Dzięki takiemu systemowi zwrotu części opłat zostanie osiągnięty dodatkowy cel – promocja odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych, która jest obowiązkiem każdego państwa członkowskiego.

Obowiązek wnoszenia opłat powstawał będzie na koniec roku kalendarzowego, a opłaty wnoszone będą przez podmioty na odrębny rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego, do dnia 31 marca następującego po roku, którego dotyczy opłata.

W przypadku, gdy podmiot nie uiszczy opłaty w terminie lub wpłaci zaniżoną opłatę, proponuje się aby marszałek województwa ustalał w drodze decyzji dodatkową opłatę w wysokości 50% niewpłaconej kwoty z tytułu opłaty za fluorowane gazy cieplarniane.

Zakłada się, że podmioty zobowiązane do wnoszenia opłat będą zobowiązane do składania marszałkowi województwa, właściwemu ze względu na siedzibę danego podmiotu, rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty za fluorowane gazy cieplarniane. W przypadku, gdy dany podmiot nie będzie miał siedziby w Polsce, będzie on zobowiązany do złożenia sprawozdania Marszałkowi Województwa Mazowieckiego.

Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania, uwzględniając zakres niezbędnych danych oraz konieczność rzetelnego udokumentowania podstawy obliczenia wysokości opłaty za fluorowane gazy cieplarniane.

Marszałek województwa będzie przysyłać ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej sprawozdania zawierające informacje o wpływach z tytułu opłat za fluorowane gazy cieplarniane, w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

Wpływy z tytułu opłat i dodatkowych opłat za fluorowane gazy cieplarniane, powiększone o przychody z oprocentowania rachunków bankowych i pomniejszone o dochody urzędów marszałkowskich (0, 5%), przeznaczone na koszty egzekucji należności z tytułu opłaty za fluorowane gazy cieplarniane i obsługę administracyjną systemu tych opłat, urzędy marszałkowskie będą przekazywać odpowiednio w terminie do dnia 30 kwietnia i 31 grudnia roku następującego po roku, którego dotyczy obowiązek wpłaty, na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Należy zaznaczyć, że dotychczas obowiązywały opłaty za wprowadzanie na terytorium Polski substancji zubożających warstwę ozonową (wykorzystywanych praktycznie w tych samych zastosowaniach, co fluorowane gazy cieplarniane), które są gromadzone na rachunku bankowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, co umożliwiło realizację działań istotnych z punktu widzenia ochrony warstwy ozonowej. W przypadku substancji zubożających warstwę ozonową mógł być wprowadzony system opłat za wprowadzanie substancji na terytorium Polski, gdyż obowiązywał zakaz wprowadzania do obrotu w Polsce urządzeń i produktów zawierających te substancje, nie było więc obaw, że przedsiębiorcy sprowadzający do Polski gotowe produkty i urządzenia już zawierające te substancje byłiby w lepszej sytuacji niż przedsiębiorcy wytwarzający je w kraju z wykorzystaniem substancji objętych opłatami. Natomiast w przypadku fluorowanych gazów cieplarnianych nie ma takiego zakazu, a zatem można jedynie wprowadzić opłaty za stosowanie, a nie za wprowadzanie do obrotu.

Proponowany system opłat za stosowanie fluorowanych gazów cieplarnianych umożliwi:

- 1) finansowanie części działań niezbędnych dla wypełniania przez Polskę obowiązków wynikających z rozporządzenia (WE) nr 842/2006, które w innym przypadku należałoby finansować z budżetu państwa, a także ważnych projektów ukierunkowanych na ograniczanie emisji fluorowanych gazów cieplarnianych;
- 2) skuteczną promocję odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń i produktów poprzez wprowadzenie zwrotu części opłat w przypadku dostarczenia odzyskanych fluorowanych gazów cieplarnianych do punktu, gdzie będą składowane fluorowane gazy cieplarniane. Należy podkreślić, że z rozporządzenia (WE) nr 842/2006 wynika obowiązek promocji odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie, a wprowadzenie systemu opłat w proponowanym kształcie niewątpliwie służy takiej promocji.

2.9. Organy właściwe w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych

Jeśli przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące fluorowanych gazów cieplarnianych stanowią o wykonywaniu czynności przez właściwe organy państwa członkowskiego, czynności te wykonywał będzie minister właściwy do spraw środowiska, z wyjątkiem przypadku określonych w projektowanej ustawie.

Do zadań ministra właściwego do spraw środowiska będzie należeć notyfikacja informacji między Rzeczpospolitą Polską a Komisją Europejską, w zakresie spraw objętych przepisami prawa Unii Europejskiej dotyczącymi fluorowanych gazów cieplarnianych. Ponadto minister właściwy do spraw

środowiska będzie organem właściwym do uznawania certyfikatów i zaświadczeń wydanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Certyfikaty lub zaświadczenia wydane w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej będą mogły być uznane tylko wtedy, gdy przedstawione zostanie tłumaczenie przysięgłe certyfikatu lub zaświadczenia na język polski.

Zakłada się, że kopie sprawozdań, o których mowa w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 będą przekazywane bezpośrednio do wyspecjalizowanej jednostki, o której mowa w pkt 2.3.

2.10. Nadzór i kontrola

Kontrolę przestrzegania przepisów ustawy oraz rozporządzenia (WE) nr 842/2006, a także przepisów rozporządzeń Komisji wymienionych w pkt. 1 ust. 2, 3, 5, 6, 8, 9 oraz 10, sprawować będą organy Inspekcji Ochrony Środowiska.

W zakresie sprawowanej kontroli, organy Inspekcji Ochrony Środowiska będą zobowiązane do:

- 1) przeprowadzania kontroli postępowania z fluorowanymi gazami cieplarnianymi oraz kontroli postępowania z produktami i urządzeniami oraz systemami klimatyzacji samochodowej, zawierającymi fluorowane gazy cieplarniane;
- 2) dokonywania okresowych ocen stanu przestrzegania przepisów dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych, poza przepisami odnoszącymi się do systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, zawierających fluorowane gazy cieplarniane.

Kontrolę przestrzegania przepisów ustawy oraz rozporządzenia (WE) 842/2006 dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych, w odniesieniu do systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, a także przepisów rozporządzeń Komisji wymienionych w pkt. 1.2 ust. 4 oraz 7, sprawować będą organy Państwowej Straży Pożarnej.

W zakresie sprawowanej kontroli organy Państwowej Straży Pożarnej będą zobowiązane do:

- 1) przeprowadzania kontroli postępowania z fluorowanymi gazami cieplarnianymi, a także systemami ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnicami, zawierającymi fluorowane gazy cieplarniane;
- 2) dokonywania okresowych ocen stanu przestrzegania przepisów dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych w odniesieniu do systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, zawierających fluorowane gazy cieplarniane.

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organy Państwowej Straży Pożarnej, w związku ze sprawowaną kontrolą będą mogły żądać informacji i okazania dokumentów związanych z postępowaniem przez dany podmiot z fluorowanymi gazami cieplarnianymi, a także odpowiednio produktami i urządzeniami, systemami klimatyzacji samochodowej oraz systemami ochrony przeciwpożarowej i gaśnicami, zawierającymi te gazy, w szczególności udostępnienia Kart Urządzeń lub Kart Systemów Ochrony Przeciwpożarowej oraz ich wykazów w formie wydruków.

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organy Państwowej Straży Pożarnej, w związku ze sprawowaną kontrolą, będą mogły żądać również okazania do wglądu pojemników zawierających fluorowane gazy cieplarniane oraz ich udostępnienia w celu sprawdzenia zgodności ich zawartości z dokumentacją, przy pomocy identyfikatora gazów fluorowanych lub pobrania próbki w celu przeprowadzenia odpowiedniej analizy laboratoryjnej.

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organy Państwowej Straży Pożarnej podczas stosowania identyfikatora syntetycznych czynników chłodniczych nie będą obowiązane do posiadania specjalnych dokumentów uprawniających do wykonywania czynności z jego zastosowaniem.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz Komendant Państwowej Straży Pożarnej będą mieli obowiązek przedstawiać ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, do dnia 31 marca każdego roku kalendarzowego, raport w sprawie przestrzegania przepisów dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych w roku poprzednim, w zakresie swoich kompetencji.

2.11. Kary pieniężne

Rozporządzenie (WE) nr 842/2006 wymaga, aby państwa członkowskie wprowadziły do krajowych systemów prawnych kary, które będą stosowane w przypadkach naruszeń przepisów wspólnotowych oraz krajowych. Kary powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

W związku z tym proponuje się następujące kary pieniężne:

1. Karę pieniężną w wysokości 5000 zł za:
  - 1) nieprzekazanie sprawdzeń lub ich kopii, o których mowa w art. 6 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006;
  - 2) wprowadzenie do obrotu, wbrew przepisowi art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, urządzenia lub produktu wymienionego w art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia bez odpowiedniej etykiety oraz instrukcji obsługi;
  - 3) nieetykietowanie w języku polskim urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej lub gaśnic wprowadzanych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 4) niezapewnienie sporządzenia w terminie Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej dla urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych;
  - 5) niezapewnienie, że wpisu danych do Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej dokonuje osoba z odpowiednim certyfikatem;
  - 6) niezapewnienie wprowadzenia w terminie do Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, odpowiednich danych;
  - 7) nieprzekazanie danych zawartych w Karcie Urządzenia lub Karcie Systemu Ochrony Przeciwpożarowej do Centralnego Rejestru Operatorów;
  - 8) nieprowadzenie wykazu kart urządzeń lub wykazu kart systemów ochrony przeciwpożarowej;
  - 9) nieprzechowywaniu wykazu kart urządzeń lub wykazu kart systemów ochrony przeciwpożarowej w miejscu funkcjonowania tych urządzeń lub systemów;
  - 10) nieprowadzenie ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych i nie przekazywanie lub nie przekazywanie w terminie wyspecjalizowanej jednostce danych zawartych w prowadzonej przez siebie ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych;
  - 11) nieposiadanie certyfikatu dla personelu lub certyfikatu tymczasowego dla personelu przy wykonywaniu czynności wymagających posiadanie takiego certyfikatu;
  - 12) dokonywanie odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z systemów klimatyzacji samochodowej, bez uzyskania odpowiedniego zaświadczenia.
2. Karę pieniężną w wysokości 10 000 zł za:
  - 1) niepoinformowanie o zamiarze prowadzenia szkoleń, albo przeprowadzania egzaminów dla osób ubiegających się o certyfikat dla personelu, albo wydawania certyfikaty dla personelu, a także zamiarze zaprzestania prowadzenia tych szkoleń albo przeprowadzania egzaminów, albo wydawania certyfikatów dla personelu, w formie pisemnego zgłoszenia, ministra właściwego do spraw gospodarki w terminie 30 dni przed rozpoczęciem pierwszego szkolenia lub egzaminu lub rozpoczęciem wydawania certyfikatów albo zaprzestaniem prowadzenia szkolenia lub przeprowadzania egzaminów lub wydawania certyfikatów;
  - 2) napełnienie systemu klimatyzacji samochodowej przed dokonaniem naprawy zapewniającej odpowiednie uszczelnienie zapobiegające wyciekom fluorowanych gazów cieplarnianych z tego systemu, w ilości odbiegającej od normalnej.
3. Karę pieniężną w wysokości 20 000 zł za:
  - 1) prowadzenie szkoleń nie spełniając wymogów określonych w projektowanej ustawie dla podmiotów prowadzących szkolenie;
  - 2) wydawanie zaświadczeń nie spełniając wymogów określonych w rozporządzeniu Komisji i projektowanej ustawie dla podmiotów prowadzących szkolenia w celu wydania zaświadczeń;
  - 3) niezapewnienie, wbrew art. 3 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, aby fluorowane gazy cieplarniane zawarte w stacjonarnych urządzeniach chłodniczych klimatyzacyjnych i pompach ciepła, w tym ich obiegach lub stacjonarnych systemach ochrony przeciwpożarowej, były kontrolowane pod względem wycieków, zgodnie z założonym harmonogramem, przez personel posiadający odpowiednie certyfikaty;

- 4) niezainstalowanie, wbrew art. 3 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, w zawierających 300 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych:
    - a) stacjonarnych urządzeniach chłodniczych klimatyzacyjnych i pompach ciepła, w tym ich obiegach;
    - b) stacjonarnych systemach ochrony przeciwpożarowej zainstalowanych przed dniem 4 lipca 2007 r.,
    - c) systemu wykrywania wycieków lub, z zastrzeżeniem przepisów art. 3 ust. 4 i 5 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, niezapewnienie, aby zainstalowany system wykrywania wycieków był kontrolowany co najmniej raz na 12 miesięcy w celu zapewnienia właściwego działania;
  - d) niewprowadzenie wbrew przepisowi art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, w życie uzgodnień dotyczących właściwego odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych zawartych w:
    - a) stacjonarnych urządzeniach chłodniczych klimatyzacyjnych i pompach ciepła,
    - b) stacjonarnych systemach ochrony przeciwpożarowej i gaśnicach,
    - c) stacjonarnych urządzeniach zawierających rozpuszczalniki,
    - d) stacjonarnych rozdzielnicach wysokiego napięcia,- w celu zapewnienia ich recyklingu, regeneracji lub zniszczenia, przez personel posiadający odpowiednie certyfikaty.
4. Karę pieniężną w wysokości 30 000 zł za:
- 1) przeprowadzanie egzaminów nie spełniając wymogów określonych dla jednostek oceniających personel w rozporządzeniach Komisji oraz w projektowanej ustawie;
  - 2) nieposiadanie certyfikatu dla przedsiębiorstw lub certyfikatu tymczasowego dla przedsiębiorstw przy prowadzeniu działalności wymagającej posiadanie takiego certyfikatu;
  - 3) niezapewnienie wbrew art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 842/2006, aby odpowiedni personel otrzymał niezbędny dla danego zastosowania i wykonywanej czynności certyfikat.
5. Karę pieniężną w wysokości 40 000 zł za:
- 1) wydawanie certyfikatów nie spełniając wymogów określonych w rozporządzeniu Komisji i projektowanej ustawie dla jednostek certyfikujących,
  - 2) stosowanie wbrew przepisowi art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 heksafluorku siarki lub jego preparatów w procesie odlewania magnezu, a także do napełniania opon pojazdów ;
  - 3) nieprzestrzeganie wbrew przepisom art. 9 rozporządzenia (WE) nr 842/2006 zakazów wprowadzania do obrotu produktów i urządzeń wyszczególnionych w Załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 842/2006.

Kary pieniężne będzie wymierzał, w drodze decyzji administracyjnej wojewódzki inspektor ochrony środowiska lub komendant wojewódzki państwowej straży pożarnej.

Wprowadzenie kar pieniężnych wydaje się być jedynym skutecznym narzędziem egzekwowania ustawowych obowiązków nałożonych na podmioty podlegające przepisom projektowanej ustawy.

Kary pieniężne wnoszone będą na rachunek bankowy wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, lub komendanta wojewódzkiego państwowej straży pożarnej, który wydał decyzję. Wpływy z tytułu kar pieniężnych za dany rok kalendarzowy wojewódzki inspektor oraz komendant wojewódzki państwowej straży pożarnej prześlą do dnia 31 grudnia na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W sprawach dotyczących kar pieniężnych stosowane będą odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska lub komendant wojewódzki państwowej straży pożarnej.

2.12. Zakres spraw, które powinny być przedmiotem aktów wykonawczych wraz z określeniem organów właściwych do ich wydania

Upoważnienia dotyczące wszelkich aktów wykonawczych wraz z określeniem organów właściwych do ich wydania określone zostały w poszczególnych działach merytorycznych założeń do projektowanej ustawy.

2.13. Przepisy przejściowe

Operatorzy urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej, zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych, istniejących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, będą zobowiązani do zapewnienia założenia dla każdego takiego urządzenia lub systemu Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, w terminie 30 dni od wejścia w życie projektowanej ustawy.

Ponadto operatorzy ci będą zobowiązani do przekazania informacji zawartych w Karcie Urządzenia lub Karcie Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, drogą elektroniczną, do Centralnego Rejestru Operatorów, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy.

2.14. Zmiany w przepisach obowiązujących

1. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150) konieczne wydaje się dodanie przepisów stanowiących, że przychodami Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej będą wpływy z opłat ustalonych na podstawie przepisów ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych oraz wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie tej ustawy. Środki Narodowego Funduszu, w wysokości nie mniejszej niż kwota przychodów, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznaczane będą na finansowanie zadań wyspecjalizowanej jednostki, o której mowa w projektowanej ustawie o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych, a także dofinansowanie projektów dotyczących:
  - 1) odzysku, recyklingu, regeneracji i niszczenia fluorowanych gazów cieplarnianych oraz promocji tych działań;
  - 2) ograniczania emisji fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej oraz systemów klimatyzacji samochodowej oraz promocji ograniczania takiej emisji.
2. Konieczne wydaje się dodanie w ustawie z dnia 20 lipca 1991 o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287) przepisów określających, że do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należeć będzie kontrola w zakresie postępowania z niektórymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi oraz z produktami, urządzeniami i systemami zawierającymi te gazy.
3. Konieczne wydaje się dodanie w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 96, poz. 667) przepisów określających, że do czynności kontrolno-rozpoznawczych dodaje się kontrole w zakresie postępowania z niektórymi fluorowanymi gazami cieplarnianymi oraz systemami ochrony przeciwpożarowej i gaśnicami je zawierającymi.

2.15. Termin wejścia w życie projektowanej ustawy

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, a w przypadku przepisów dotyczących prowadzenia szkoleń, przeprowadzania egzaminów oraz wydawania certyfikatów i zaświadczeń, utworzenia centralnego rejestru operatorów oraz utworzenia bazy danych z ewidencji po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

3. OCENA SKUTKÓW REGULACJI

3.1. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana ustawa

Projektowana ustawa o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych dotyczyć będzie:

- 1) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych, a także z obrotem tymi gazami;
- 2) podmiotów użytkujących produkty, urządzenia i systemy zawierające te gazy;
- 3) podmiotów prowadzących szkolenia personelu, oceniających i certyfikujących personel, a także certyfikujących przedsiębiorstwa, oraz Polskiego Centrum Akredytacji;
- 4) marszałków województw pobierających opłaty za niektóre fluorowane gazy cieplarniane;
- 5) organów administracji rządowej;
- 6) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 7) Instytutu Chemii Przemysłowej, jako wyspecjalizowanej jednostki.

3.2. Konsultacje

Projekt założeń do projektu ustawy, zgodnie z § 12 ust. 5 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.²), zostanie poddany konsultacjom społecznym w ramach procedury legislacyjnej. Przedmiotowy projekt zostanie umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska www.mos.gov.pl w dziale Prawo – projekty aktów prawnych - ustawy oraz zostanie przekazany w ramach konsultacji społecznych do stowarzyszeń zrzeszających przedsiębiorców oraz związków zawodowych wskazanych poniżej:

1. Centralny Ośrodek Chłódnictwa,
2. Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej,
3. Centrum Prawa Ekologicznego,
4. ENEA Operator Sp. z o.o.,
5. Fundacja Ochrony Warstwy Ozonowej „PROZON”,
6. Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno – Spożywczego,
7. Instytut Chemii Przemysłowej – Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu,
8. Instytut Transportu Samochodowego,
9. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
10. Krajowa Izba Gospodarcza Chłódnictwa i Klimatyzacji,
11. Krajowe Forum Chłódnictwa,
12. Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich,
13. Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług,
14. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
15. Ośrodek Certyfikacji Usług Przeciwpożarowych,
16. Polskie Centrum Akredytacji,
17. Polska Izba Handlu,
18. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych,
19. Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji,
20. Polska Rada Centrów Handlowych,
21. PSE – Operator S.A.,
22. Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Chłódnictwa i Klimatyzacji,
23. Stowarzyszenie Polskich Energetyków,
24. Stowarzyszenie Serwisantów Polskich Chłódnictwa,
25. Urząd Dozoru Technicznego,
26. Unia Polskiego Przemysłu Chłódniczego,
27. Unia Polskiego Przemysłu Chłódniczego,
28. Związek Prywatnych Przetwórców Mleka.

Ponadto projekt założeń zostanie przesłany również do zaopiniowania przez:

1. Wojewodów,
2. Marszałków Województw,
3. Główny Urząd Statystyczny,
4. Głównego Inspektora Ochrony Środowiska,

---

² Zmiany zostały opublikowane w Monitorze Polskim z 2002 r. Nr 30 poz. 482 z 2004 r. Nr 42 poz. 734, z 2005 r. nr 55 poz. 757, z 2006 r. nr 40 poz. 439m oraz z 2009 nr 20 poz. 246.

5. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
6. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
7. Urząd Regulacji Energetyki,
8. Urząd Zamówień Publicznych,
9. Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych,
10. Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3.3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

3.3.1. Administracja publiczna

Wejście w życie projektowanej regulacji spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa, które będą wynikać ze zwiększenia wydatków na administrację publiczną w związku z wynikającymi z niej nowymi zadaniami.

Realizacja przepisów projektowanej ustawy będzie powodować koszty dotyczące wzmocnienia kadrowego Inspekcji Ochrony Środowiska w celu realizacji zaleceń wynikających bezpośrednio z regulacji unijnych oraz z przepisów projektowanej ustawy.

W ocenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska wykonanie nałożonych na Inspekcję Ochrony Środowiska nowych zadań wymagać będzie zapewnienia 50 nowych etatów, po jednym w każdym wojewódzkim inspektoracie ochrony środowiska (WIOŚ) oraz w delegaturach i GIOŚ.

Utworzenie nowych stanowisk pracy (koszty bezosobowe - zakup sprzętu komputerowego, mebli, podłączenie linii telefonicznej, szkolenia specjalistyczne) koszt ok. 10 tys. zł/etat oraz rocznie wynagrodzenia koszt ok. 50 tys. zł/etat.

W celu utworzenia nowych stanowisk pracy w Inspekcji Ochrony Środowiska niezbędnych do prowadzenia kontroli nad realizacją regulacji wspólnotowych oraz ustawy należy zarezerwować w budżecie państwa ok. 3,3 mln zł.

3.3.2. Wyspecjalizowana jednostka

Do zadań wyspecjalizowanej jednostki należeć będzie:

- 1) utworzenie i prowadzenie Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpowodźkowej oraz wykonywanie analiz i opracowań danych przekazywanych do tego rejestru;
- 2) utworzenie i prowadzenie bazy danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych oraz wykonywanie analiz i opracowań danych przekazywanych do tej bazy;
- 3) realizacja bieżących zaleceń UE w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych.

3.3.2.3. Koszty utworzenia centralnych systemów gromadzenia danych

Koszty związane z utworzeniem centralnego systemu do gromadzenia danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych, w tym zakup odpowiedniego sprzętu komputerowego, szacuje się na 50 tys. zł – przy założeniu, że nie będzie konieczne tworzenie nowej bazy danych od podstaw, a wykorzystana zostanie istniejąca baza w Instytucie Chemii Przemysłowej w Warszawie, który pełni obecnie funkcję wyspecjalizowanej jednostki w ramach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową. System gromadzenia danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych powinien być prowadzony łącznie z centralnym systemem ewidencji substancji zubożających warstwę ozonową. Istniejąca baza danych z ewidencji substancji zubożających warstwę ozonową może być zmodyfikowana i poszerzona tak, aby objęła również dane z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych. W innym przypadku koszty utworzenia nowej bazy byłyby co najmniej kilkakrotnie wyższe.

Koszt utworzenia Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej (CRO), w tym zakup odpowiedniego sprzętu komputerowego przewidywany jest na około 100 tys. zł.

Należy ponadto zauważyć, że w najbliższej przyszłości planowana jest nowelizacja ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. 2004 nr 121, poz. 1263, z późn. zm.). Z uwagi na fakt, iż substancje zubożające warstwę ozonową są wykorzystywane w większości w tych samych zastosowaniach, co fluorowane gazy cieplarniane, w ramach wspomnianej nowelizacji przepisy ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową powinny zostać zharmonizowane z przepisami projektowanej ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych.

Utworzenie Centralnego Rejestru Operatorów pozwoli na prowadzenie obu rejestrów operatorów urządzeń i systemów wykorzystujących fluorowane gazy cieplarniane i substancje zubożające warstwę ozonową.

3.3.2.4. Koszty obsługi centralnych systemów gromadzenia danych oraz analizy zgromadzonych danych

1) Koszty obsługi i analizy danych związanych z utworzeniem elektronicznego, centralnego systemu do gromadzenia danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych

Zakładając, że centralne systemy do gromadzenia danych z ewidencji fluorowanych gazów cieplarnianych oraz substancji zubożających warstwę ozonową będą prowadzone łącznie w wyspecjalizowanej jednostce wskazanej w ustawie, szacuje się, że koszt obsługi tych systemów i analizy danych wyniesie 100 tys. zł rocznie. Na koszty roczne działalności będą się składały m. in. wynagrodzenia pracowników, koszty wynajmu i eksploatacyjne, koszty realizacji zadań określonych w regulaminie organizacyjnym itp.

2) Koszty obsługi i analizy danych związanych z utworzeniem Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej

Koszt prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej i analizy danych zawartych w tym systemie przewidywany jest na około 100 tys. zł. rocznie, przy założeniu że rejestr będzie prowadzony w tej samej wyspecjalizowanej jednostce wskazanej w ustawie, która będzie gromadzić dane z ewidencji. W przypadku rozdzielenia tych zadań koszty byłyby kilkakrotnie większe.

3.3.2.3. Koszty związane z realizacją bieżących zaleceń UE w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych.

Zgodnie z założeniami koszty bieżącej realizacji zaleceń UE w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych wynosić będą 100 tys. zł rocznie. Środki przeznaczone będą na pokrycie bieżącej działalności wyspecjalizowanej jednostki w tym zakresie (analiza i opiniowanie materiałów dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych przekazywanych i publikowanych przez Komisję Europejską lub inne organy UE, opracowywanie dokumentacji dotyczącej realizacji rozporządzenia (WE) nr 842/2006 i rozporządzeń wykonawczych Komisji Europejskiej, wymaganej do przekazania do Komisji Europejskiej lub innych organów UE).

Zakłada się, że utworzenie centralnych systemów gromadzenia danych w wyspecjalizowanej jednostce i finansowanie zadań wyspecjalizowanej jednostki dokonywane będzie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

3.3.3. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

W założeniach zaproponowano wprowadzenie opłaty za fluorowane gazy cieplarniane pobieranej za wykorzystywanie tych gazów w ponownym napełnianiu, serwisowaniu lub konserwacji urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic objętych rozporządzeniem (WE) nr 842/2006, z

wyłączeniem stosowania tych gazów do wytwarzania produktów, urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic lub systemów klimatyzacji samochodowej.

Opłata ma być wnoszona na odrębny rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego, a wpływy z tytułu opłaty w wysokości 0,5 % mają stanowić dochód budżetu samorządu województwa z przeznaczeniem na koszty egzekucji należności z tytułu opłaty i obsługę administracyjną systemu opłaty. Reszta środków ma być przekazywana do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Obecnie stosuje się w Polsce około 1000 ton fluorowanych gazów cieplarnianych, które podlegałyby opłacie zdefiniowanej w niniejszych założeniach. Przy założeniu średniej stawki opłaty w wysokości 5 zł/kg, wpływy z opłaty mogłyby wynosić rocznie około 5 mln zł. Zauważyć jednak należy, że system opłat zawiera możliwość ich niewpłacenia w przypadku odzysku tych gazów. Zakładając 20 % odzysk, kwotę 5 mln należałoby pomniejszyć o 1 mln zł, co w efekcie może dać roczne wpływy z opłat w wysokości około 4 mln zł.

Dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej stanowiły będą także wpływy z tytułu kar pieniężnych wymierzanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oraz komendanta wojewódzkiego państwowej straży pożarnej.

3.4. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Regulacje prawne zaproponowane w założeniach do ustawy będą mogły mieć wpływ na rynek pracy. Z jednej strony może bowiem nastąpić zmniejszenie zatrudnienia na skutek eliminacji przez personel posiadający odpowiednie certyfikaty personelu nieposiadającego uprawnień, z drugiej zaś może wpłynąć na zwiększenie zatrudnienia ze względu na znaczący wzrost zapotrzebowania na te usługi.

Regulacja wprowadzi ponadto ułatwienia dla personelu zajmującego się fluorowanymi gazami cieplarnianymi przy wykonywaniu określonych czynności w odniesieniu do obowiązku posiadania określonych certyfikatów, w przypadku posiadania świadectw kwalifikacji wydanych na podstawie obowiązującej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową.

3.5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przepisy z zakresu fluorowanych gazów cieplarnianych obowiązują w podobnej formie we wszystkich krajach Unii Europejskiej. W związku z dostosowawczym charakterem regulacji, projektowane zmiany nie nakładają na przedsiębiorców dodatkowych obowiązków w odniesieniu do tych, które obecnie wynikają z prawa wspólnotowego w zakresie fluorowanych gazów cieplarnianych. Nie można natomiast oszacować wysokości wydatków przedsiębiorców wynikających z wprowadzenia kar pieniężnych, gdyż stosowanie tych kar uzależnione jest od przestrzegania przepisów projektowanej ustawy przez te podmioty.

Przewidziane w przedmiotowym projekcie kary pieniężne na poziomie od 5 tys. zł do 40 tys. zł będą miały charakter prewencyjny, skłaniający raczej do przestrzegania przepisów, a tym samym do niepłacenia tak wysokich kar.

Pozytywnym efektem wdrażania przepisów rozporządzenia (WE) nr 842 oraz ustawy będzie wzrost konkurencyjności firm serwisowych działających zarówno w sektorze chłodnictwa i klimatyzacji, jak i ochrony przeciwpożarowej, gdyż nastąpi znaczący wzrost zapotrzebowania na te usługi.

3.6. Wpływ regulacji na sytuację gospodarczą i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rozwój regionalny, gdyż dotyczy działalności, które będą miały miejsce na terenie całego kraju.

3.7. Wpływ na środowisko

Fluorowane gazy cieplarniane są to substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska ze względu na bardzo wysoki współczynnik ocieplenia globalnego (GWP), który jest od 140 razy do - blisko 23 000 razy większy niż GWP dwutlenku węgla.

Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej jest obowiązana do podejmowania określonych działań wynikających z prawa wspólnotowego w zakresie redukcji emisji fluorowanych gazów cieplarnianych.

Wprowadzenie nowych przepisów powinno spowodować pozytywny efekt dla ochrony środowiska poprzez ograniczenie emisji do atmosfery fluorowanych gazów cieplarnianych.

Bezpośrednie ograniczenia emisji fluorowanych gazów cieplarnianych mają następować, zgodnie z regulacjami wspólnotowymi, poprzez:

- 1) kontrolę szczelności urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej;
- 2) odzysk fluorowanych gazów cieplarnianych z urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic i systemów klimatyzacji samochodowej;
- 3) zakazy stosowania fluorowanych gazów cieplarnianych – art. 8 rozporządzenia (WE) 842/2006 (dotyczy tylko substancji SF₆);
- 4) zakazy wprowadzania do obrotu produktów i urządzeń zawierających fluorowane gazy cieplarniane – Załącznik II do rozporządzenia (WE) 842/2006.

Dzięki proponowanej w założeniach do ustawy możliwości zwrotu opłaty za fluorowane gazy cieplarniane w przypadku udokumentowania ich odzysku uzyska się dodatkowy efekt promocji odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych, co będzie prowadzić do zmniejszenia ich emisji.

Monitorowanie na szczeblu krajowym wykorzystywania fluorowanych gazów cieplarnianych poprzez wprowadzenie systemu ich ewidencji oraz Centralnego Rejestru Operatorów, a także kontrola przestrzegania przepisów proponowanej ustawy przez Inspekcji Ochrony Środowiska i Państwowej Straży Pożarnej również przyczynią się wydatnie do ograniczenia emisji tych gazów.